

Dostrzegacz Biblioteczny

Pismo informacyjne Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie

nr 4,1
(104 105)
2021/2022

Redaguje zespół:

Grzegorz Winnicki – redaktor naczelny
Paweł Kordybacha – sekretarz redakcji
Paweł D. Znamierowski – grafika layout

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania korekty nadesłanych tekstów. Ma również prawo do wyboru tekstów do publikacji.

Ruszyła – maszyna – po szynach – ospale,
Szarpnęła wagony i ciągnie z mozołem,
I kręci się, kręci się koło za kołem,
I biegu przyspiesza, i gna coraz prędzej,
I dudni, i stuka, łomoce i pędzi,
A dokąd?

A dokąd idą Biblioteki i bibliotekarze wychodząc
z pandemii??

To przeczytacie w niniejszym numerze. Dumni jesteśmy z Waszych działań bo można się nimi chwalić na arenie ogólnokrajowej, a nawet międzynarodowej.

Życzymy udanych wakacji i oby jesień była już wolna od ograniczeń.

Spis treści

Patroni roku 2022 ustanowienia przez Sejm RP	3
Regionalizm siłą biblioteki publicznej	8
Dawka przypominająca	12
Bibliotekarz roku 2021	14
Rozmowa z Arkadiuszem Filipkiem –Wójtem gminy Czemierniki	16
Nowoczesność w Hańsku	18
O tym , jak powstawała Wypożyczalnia Skrzydeł	19
Praktyka Bibliotekarza Rodzinnego	21
Książkomat	23
Kulturotwórcza rola biblioteki – o co tu chodzi?	25
„Magiczny wieczór w Zamczysku”	27
Festiwal Stolica Języka Polskiego w Szczepieszynie	28
Kalejdoskop	29

Patroni roku 2022 ustanowienia przez Sejm RP

Maria Grzegorzewska, Maria Konopnicka, Ignacy Łukasiewicz, Józef Mackiewicz, Wanda Rutkiewicz, Józef Wybicki oraz Romantyzm Polski będą patronować rokowi 2022. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej zdecydował o uhonorowaniu wybitnych postaci oraz epoki, która określiła naszą narodową tożsamość, podejmując okolicznościowe uchwały.

W 2022 r. mija 100. rocznica założenia Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej (obecnie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie). Jego założycielką i patronką jest **Maria Grzegorzewska**, naukowiec, pedagog specjalny, tyflopedagog, tyflopsycholog, działaczka społeczna. Jak przypomniał Sejm w podjętej uchwale, „mottem swojego życia i życia kolejnych pokoleń pedagogów specjalnych, specjalistów pracujących na rzecz osób z niepełnosprawnościami uczyniła ona stwierdzenie: >>Nie ma kaleki – jest człowiek<<”. „Jej dzieła stanowią inspirację dla kolejnych badaczy i twórców akademickiej pedagogiki specjalnej oraz praktyki edukacyjnej, terapeutycznej i rehabilitacyjnej. Szczególną wartość nadała pracy nauczyciela-wychowawcy, którego widziała jako człowieka bogatego wewnątrznie, charyzmatycznego i empatycznego” – dodali posłowie.

„W maju 2022 r. przypada 180. rocznica urodzin **Marii Konopnickiej**, polskiej pisarki, poetki, tłumaczki i publicystki. Z tej okazji Sejm postanowił uhonorować jedną z najwybitniejszych pisarek w historii literatury polskiej, twórczynię >>Roty<<” – głosi treść uchwały przyjętej przez Izbę. Posłowie opisali w niej życiorys Konopnickiej oraz jej dorobek literacki. „Dokonała przełomu w polskiej literaturze dla dzieci, podnosząc tę dziedzinę pisarstwa na wyżyny sztuki. Za pomocą utworów literackich protestowała przeciwko antypolskiej polityce zaborców i niesprawiedliwości społecznej. Współorganizowała protest światowej opinii publicznej przeciwko niemieckim represjom wobec dzieci polskich we Wrześni w latach

1901–1902 i ustawom wyłączeniowym. Walczyła o prawa kobiet oraz pomagała uwięzionym z przyczyn politycznych przez rosyjskie władze” – napisali posłowie w uchwale.

200 lat temu, w marcu 1822 r., urodził się **Ignacy Łukasiewicz**, twórca światowego przemysłu naftowego. W 2022 r. przypada także 140. rocznica jego śmierci. „Należy on do zaszczytnego grona Polaków, których działalność odcisnęła wielki i pozytywny wpływ na rozwój naszej Ojczyzny, jak również całego świata” – podkreślili posłowie w uchwale. Z wykształcenia farmaceuta, podczas pracy w aptece prowadził badania nad destylacją ropy naftowej, z której udało mu się wydzielić naftę. Wśród dokonań Łukasiewicza Sejm wymienił utworzenie na ziemiach polskich pierwszej na świecie kopalni ropy naftowej w Bóbrce w powiecie krośnieńskim, a następnie uruchomienie kilku rafinerii. Wynałazł on także lampę naftową. Posłowie podkreślili zaangażowanie patriotyczne Łukasiewicza: udział w konspiracji podczas Powstania Krakowskiego, wsparcie finansowe Powstania Styczniowego i pomoc jego uczestnikom. Był on także filantropem i działaczem społecznym. Sejm zdecydował o ustanowieniu 2022 Rokiem Ignacego Łukasiewicza „szczególnie ze względu na wielkie i niezwykle zasługi Ignacego Łukasiewicza dla przemysłu i gospodarki Polski, a także Jego zaangażowanie w walkę o niepodległość Ojczyzny oraz dbałość o pracowników”.

Józef Mackiewicz urodził się 120 lat temu, w kwietniu 1902 r. Ten jeden z największych pisarzy polskich w swej twórczości „przedstawiał życie mieszkańców pogranicza polsko-litewsko-białoruskiego na tle przełomowych wydarzeń historycznych i odwoływał się do tradycji wielonarodowej I Rzeczypospolitej”. Izba podkreśliła też jednoznaczny postawę ideową Józefa Mackiewicza: „Był nieprzejednanym wrogiem totalitaryzmów, szczególnie komunizmu, poszukiwał wszystkiego, co mogłoby łączyć mieszkańców Europy Środkowo-Wschodniej, w tym antybolszewicką opozycję w Rosji, na drodze ku wolności narodów”. Izba ustanowiła pisarza patronem 2022 r., „uznając wielkość jego dorobku wytrwale wspierającego idee: niepodległości Polski, wolności i przyjaznego współistnienia narodów Europy Środkowo-Wschodniej i niezłomnego oporu przeciwko komunizmowi».

30 lat temu, w maju 1992 r., w drodze na Kanczendzonę, swój dziewiąty ośmiotysięcznik, zaginęła **Wanda Rutkiewicz** – himalaistka, pierwsza Polka i trzecia kobieta na świecie, która zdobyła najwyższy szczyt świata – Mount Everest. Jak przypomnieli posłowie w uchwale, tego samego dnia, 16 października 1978 r., Karol Wojtyła został papieżem. „Rok później w czasie wizyty w Polsce Jan Paweł II powiedział do Wandy Rutkiewicz: >>Dobry Bóg tak chciał, że tego samego dnia weszliśmy tak wysoko<<” – dodali. „Pokonywała bariery, została prekursorką kobiecych zespołów górskich, bo nie godziła się, by zdolne alpinistki >>były wyłącznie broszkami w męskich wyprawach<<. Imponowała siłą, sprawnością fizyczną i niezwykłą inteligencją” – podkreślił Sejm. Posłowie przypomnieli, że w latach 80. Wanda Rutkiewicz należała do „Solidarności”, działała też w opozycji demokratycznej.

Józef Wybicki, autor polskiego hymnu narodowego, wielokrotny poseł na Sejm, jeden z inicjatorów Konfederacji Barskiej, uczestnik prac wdrażających Konstytucję 3 Maja, współorganizator Insurekcji Kościuszkowskiej, zmarł 200 lat temu, w marcu 1822 r.

W nadchodzącym roku będziemy obchodzić także 275. rocznicę jego urodzin oraz 225-lecie powstania „Pieśni Legionów Polskich we Włoszech”, w dwudziestolecie międzywojennym stała się naszym hymnem narodowym. „To Józef Wybicki z gen. Janem Henrykiem Dąbrowskim napisali odezwę do Polaków powołującą się na słowa Napoleona oraz stworzyli zręby Księstwa Warszawskiego” – napisali posłowie w uchwale.

„W 1822 r. w Wilnie ukazały się >>Ballady i romanse<< Adama Mickiewicza, zawarte w tomiku poetyckim, który wyznaczył początek polskiego romantyzmu. Wtedy po raz pierwszy ujrzały światło dzienne >>Romantyczność<<, >>Powrót taty<<, >>Świtezianka<<, >>Pani Twardowska<<, bez których trudno wyobrazić sobie ostatnich dwięście lat polskiej kultury” – napisali posłowie w uchwale ustanawiającej rok 2022 Rokiem **Romantyzmu Polskiego**. „Zrodziła się epoka, w której tworzyli genialni artyści, myśliciele i działacze polityczni, którzy w sytuacji narodowej niewoli stworzyli kraj duchowej wolności, rozwinęli programy niepodległościowe, a zarazem wynieśli polską muzykę, literaturę i malarstwo do rangi czołowych osiągnięć kultury europejskiej” – dodała Izba. Sejm przypomniał innych najwybitniejszych twórców epoki romantyzmu: Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Cypriana Norwida w dziedzinie literatury, Fryderyka Chopina i Stanisława Moniuszkę w muzyce, Piotra Michałowskiego i Jana Matejkę w malarstwie. „Bez Maurycyego Mochnackiego i jego pism o wolnych Polakach, bez wieszczów Mickiewicza i Słowackiego, pochowanych w królewskich kryptach, bo Polacy uznali, że królom Polski są równi, nie byłoby Legionów Piłsudskiego czy Powstańców Warszawskich. To z romantyzmu wyrósł nowoczesny mesjanizm Jana Pawła II i unikatowy w dziejach świata ruch >>Solidarność<<” – zaznaczyli posłowie w przyjętym dokumencie.

Patroni roku 2022 ustanowieni przez Senat RP

Władysław Bartoszewski, Bronisław Geremek, Ignacy Łukasiewicz i Bruno Schulz będą patronami 2022 roku. Zdecydował o tym Senat, podejmując stosowne uchwały. Rok 2022 będzie także Rokiem Botaniki.

Władysław Bartoszewski (1922–2015) studiował na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Warszawskiego. Był więźniem Auschwitz, współzałożycielem Rady Pomocy Żydom „Żegota”. Pracował w Wydziale Informacji Biura Informacji i Propagandy Komendy Głównej Armii Krajowej, a także w Departamencie Spraw Wewnętrznych Delegatury Rządu RP na Kraj. Jako żołnierz AK walczył w Powstaniu Warszawskim. Po wojnie był represjonowany, dwukrotnie więziony. Współpracował z Radiem Wolna Europa. Wykładał na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, a także na uniwersytetach w Monachium, Eichstätt i Augsburgu. Zakładał Komitet Obrony Prześladowanych za Przekonania przy Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. W stanie wojennym był internowany. W wolnej Polsce pełnił funkcję ambasadora RP w Austrii, dwukrotnie sprawował urząd ministra spraw zagranicznych (1995 i 2000–01). W okresie 2007–2015 był sekretarzem stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Był przewodniczącym Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa, a także senatorem IV kadencji (1997–2001). Władysław Bartoszewski był jednym z pierwszych Polaków, którym nadano tytuł Sprawiedliwy wśród Narodów Świata. W 1995 roku prezydent Lech Wałęsa odznaczył go Orderem Orła Białego.

W uchwale ustanawiającej Władysława Bartoszewskiego patronem roku 2022 senatorowie przypominają, że w przyszłym roku przypada 100. rocznica urodzin tego wszechstronnego człowieka, niezwyklej osobowości: humanisty, historyka, publicyści, dziennikarza, pisarza, wykładowcy, dyplomaty i polityka. Podkreślają, że Władysław Bartoszewski był więźniem Auschwitz, a po wojnie działał na rzecz pojednania między Polakami, Niemcami i Żydami. „Wytatuowany na przedramieniu obozowy numer 4427 uwiarygadniał jego sądy przedstawiane Niemcom i Austriakom” – czytamy w uchwale. Senatorowie zwracają też uwagę, że jego trudne słowa adresowane do Polaków stawały się wiarygodne za sprawą dwukrotnego aresztowania i pięcioletniego pobytu w stalinowskim więzieniu. „Tłumaczył, że prawda leży tam, gdzie leży i on nic na to nie może poradzić. Ale jego prawda miała jednocześnie moc oczyszczającą; nie była rytualnym oskarżeniem, lecz fundamentem dla nowej budowy. Jego osobista historia, historia jego miasta i kraju służyła mu do stawiania tamy dla nurtów ideologicznych, które relatywizowały tragiczną przeszłość” – napisali w uchwale senatorowie. Podkreślili też, że Władysław Bartoszewski chciał, byśmy pozostali wierni jego maksymie: „Warto być przyzwoitym!”. „Senat składa hołd wielkiemu patriocie, uznając jego credo za istotne dla Polaków angażujących się w pracę na rzecz przyszłości demokratycznej RP” – czytamy w uchwale.

Bronisław Geremek (1932–2008) ukończył studia na Wydziale Historycznym Uniwersytetu Warszawskiego, przebywał na stypendium Smithsonian Institution w USA, odbył studia podyplomowe w École pratique des hautes études w Paryżu. Zajmował się badaniami nad historią kultury i społeczeństwa wieków średnich. Pracował w Instytucie Historii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Wykładał na Uniwersytecie Paryskim i kierował tamtejszym Centrum Kultury Polskiej. Był działaczem opozycji politycznej w PRL, m.in. współautorem wyrażającego potrzebę reformy ustrojowej Listu 7, listu w obronie represjonowanych działaczy

Komitetu Obrony Robotników, sygnatariuszem apelu 64 naukowców, literatów i publicystów o podjęcie dialogu z robotnikami strajkującymi w sierpniu 1980 r. Został jednym z doradców powstającego NSZZ „Solidarność”. Brał udział w rozmowach plenarnych w czasie obrad Okrągłego Stołu. W latach 1997–2000 pełnił urząd ministra spraw zagranicznych. Był posłem na Sejm X, I–III kadencji (1989–2001), deputowanym do Parlamentu Europejskiego VI kadencji (2004–08). Prezydent Aleksander Kwaśniewski oznaczył go Orderem Orła Białego.

W uchwale ustanawiającej 2022 r. Rokiem Bronisława Geremka senatorowie zwracają uwagę, że w przyszłym roku przypada 90. rocznica urodzin tego jednego z najważniejszych polskich polityków, współodpowiedzialnego za odbudowę niepodległości Polski i wprowadzenie Rzeczypospolitej do NATO i Unii Europejskiej. „Bronisław Geremek był polskim patriotą poczuwającym się do odpowiedzialności za losy kraju. Mimo szykan i prześladowania nigdy nie brał pod uwagę wyjazdu z Polski” – czytamy w uchwale. Senat wskazuje, że w Polsce i na świecie został zapamiętany jako człowiek honoru i zasad moralnych. Współtworzył opozycję demokratyczną w PRL. „Działal jawnie i w podziemiu, z otwartą przyłbicą, bez przemocy” – czytamy w uchwale. Senatorowie przypominają, że Bronisław Geremek 12 marca 1999 r. w imieniu rządu RP przekazał na ręce sekretarza stanu USA Madeleine Albright akt przystąpienia Polski do Traktatu Północnoatlantyckiego, ostatecznie przesądzający o przynależności Polski do świata Zachodu oraz o losach Europy Środkowej. Stworzył też nową strategię polityki polskiej wobec Federacji Rosyjskiej, polegającą na jednoczesnym wspieraniu demokratycznych dążeń krajów postkomunistycznych i pokojowym rozwiązywaniu kwestii spornych. „Czas kierowania polską dyplomacją jeszcze za jego życia przeszedł do historii” – napisano w uchwale. Senatorowie podkreślają, że życie Bronisława Geremka było niezwykłym świadectwem służby Ojczyźnie. „Senat Rzeczypospolitej Polskiej, ustanawiając rok 2022 Rokiem Bronisława Ge-

remka, oddaje Mu szczególny hołd, wyraża szacunek oraz wielkie uznanie dla Jego dokonań świadczących o umiłowaniu Ojczyzny i rodaków. Dobrze służył Polsce!” – czytamy w uchwale.

Ignacy Łukasiewicz (1822–82) naukowiec, pionier przemysłu naftowego i działacz niepodległościowy. Studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim i na Uniwersytecie Wiedeńskim, gdzie uzyskał dyplom magistra farmacji. Wspólnie z Janem Zehem metodą frakcjonowanej destylacji uzyskał naftę oczyszczoną. W 1853 r. skonstruował pierwszą lampę naftową. W 1854 r. w Bóbrce koło Krosna założył pierwszą na świecie kopalnię ropy naftowej, a w 1857 r. otworzył rafinerię w Klęczanach koło Nowego Sącza. Wspierał finansowo powstanie styczniowe, pomagał też powstaniowym uchodźcom. Pod Krosnem założył nowoczesną rafinerię, zainicjował też powstanie kilku kopalni nafty w Beskidzie Dukielskim i Gorlickim. Utworzył Krajowe Towarzystwo Naftowe. Pod koniec życia został wybrany do Sejmu Galicyjskiego.

W uchwale ustanawiającej Ignacego Łukasiewicza patronem roku 2022 senatorowie przypominają, że w 2022 r. przypada 200. rocznica urodzin i 140. rocznica śmierci twórcy światowego przemysłu naftowego. „Należy On do zaszczytnego grona Polaków, których działalność odcisnęła wielki i pozytywny wpływ na rozwój naszej ojczyzny, jak również całego świata” – czytamy w uchwale. Senatorowie przypominają jego działalność jako twórcy przemysłu naftowego, który wyprzedził Amerykanów i Rumunów, oraz jego największy wynalazek – lampę naftową. Wspominają, że Ignacy Łukasiewicz doprowadził do rozwoju Podkarpacia i znacznej części polskich ziem pod zaborami. Przypominają również jego zaangażowanie w działalność niepodległościową – uwięzienie w okresie powstania krakowskiego, finansowe wspieranie powstania styczniowego, udzielanie schronienia i umożliwianie pracy jego uczestnikom. Senat zwraca uwagę, że na zapoczątkowanym przez Ignacego Łukasiewicza procesie destylacji ropy naftowej bazuje

współcześnie wiele gałęzi przemysłu chemicznego, kosmetycznego i nowoczesnych technologii. Zdaniem senatorów jego dziedzictwo powinno być mocno i stale rozwijane oraz propagowane w Europie i na świecie. „Senat RP, szczególnie ze względu na wielkie i niezwykle zasługi Ignacego Łukasiewicza dla przemysłu i gospodarki Polski, a także Jego zaangażowanie w walkę o niepodległość Ojczyzny oraz dbałość o pracowników, ustanawia rok 2022 Rokiem Ignacego Łukasiewicza” – czytamy w uchwale.

Bruno Schulz (1892–1942) był wszechstronnym artystą – prozaikiem, grafikiem, malarzem, rysownikiem i krytykiem literackim. Studiował architekturę na Politechnice Lwowskiej, ale najpierw z powodu choroby, a potem – wybuchu I wojny światowej musiał przerwać studia. Na jego dorobek literacki składają się 2 tomy opowiadań – „Sklepy cynamonowe” i „Sanatorium pod Klepsydrą”, kilka utworów niewłączonych do pierwodruków tych zbiorów, a także listy, wydane w „Księdze listów”, oraz „Szkice krytyczne” – recenzje utworów literackich, publikowane w prasie. W dziedzinie twórczości plastycznej zastąpił jako autor serii rycin „Xięga Bałwochwalcza”, a także rysunkowych ilustracji do pierwszej edycji „Ferdydurke” Witolda Gombrowicza i do swoich opowiadań z „Sanatorium pod Klepsydrą”. Prawie całe swoje życie od urodzenia spędził w Drohobyczu, niewielkim miasteczku koło Lwowa, z wyjątkiem krótkiego pobytu w Wiedniu. Był pilnym obserwatorem swojego miasta, jego twórczość zarówno literacka, jak i plastyczna jest przesycona drohobyckimi realiami. W Drohobyczu też tragicznie zginął, zastrzelony na ulicy przez gestapowca.

W uchwale ustanawiającej Rok Brunona Schulza senatorowie przypominają, że w 2022 r. przypada 130. rocznica urodzin i 80. rocznica śmierci artysty. Zwracają uwagę, że jest on niewątpliwie jednym z najoryginalniejszych twórców polskiej kultury XX w., a jego utwory weszły do kanonu literatury światowej i są znane nawet w najodleglejszych kulturowo rejonach

świata. Jak czytamy w uchwale, recepcja twórczości Brunona Schulza obejmuje nie tylko Polskę, Ukrainę czy Izrael, ale wiele innych krajów, gdyż jego opowiadania przełożono na ponad 45 języków, w tym ostatnio na: chiński, turecki, estoński, albański, grecki i wietnamski. Co roku powstają także liczne adaptacje teatralne opowiadań Brunona Schulza, dedykowane mu wystawy plastyczne czy koncerty i filmy. Senatorowie przypominają również, że Bruno Schulz przyjaźnił się z najwybitniejszymi polskimi pisarzami. „Jako człowiek o niezwyklej wyobraźni, inteligencji i kreatywności (...) z pewnością zasługuje na miano ambasadora polskiej kultury na świecie” – czytamy w uchwale.

Rok Botaniki

Senat, w 100-lecie powstania Polskiego Towarzystwa Botanicznego, podjął uchwałę o ogłoszeniu 2022 r. Rokiem Botaniki. W ten sposób Izba chce uhonorować polskich botaników i ich osiągnięcia, a także docenić cywilizacyjne znaczenie tej dziedziny nauki. „Chcemy, aby Rok Botaniki przyniósł jeszcze większe uznanie w naszym społeczeństwie dla roli nauki, w szczególności botaniki, oraz jej wkładu w rozwój gospodarki i wpływu na nasze życie codzienne” – napisali senatorowie. W uchwale przypominają postaci polskich badaczy: Michała Hieronima Leszczyca-Sumińskiego, który pierwszy na świecie opisał cykl rozwojowy paproci, Antoniego Rehmana – pioniera badań roślinności Afryki Południowej czy Edwarda Strasburgera – twórcę podstaw współczesnej cytologii roślin. Senatorowie przypominają także, że wkrótce po odzyskaniu przez nasz kraj niepodległości powołano Polskie Towarzystwo Botaniczne; pierwszy zjazd odbył się 9–10 kwietnia 1922 r. „Docenienie wielkiej roli Towarzystwa w badaniach naukowych, działaniach chroniących przed zapomnieniem dorobek i historię polskiej botaniki, a także w upowszechnianiu wiedzy o tej szczególnej części przyrody ze wszech miar zasługuje na wyróżnienie” – czytamy w uchwale.

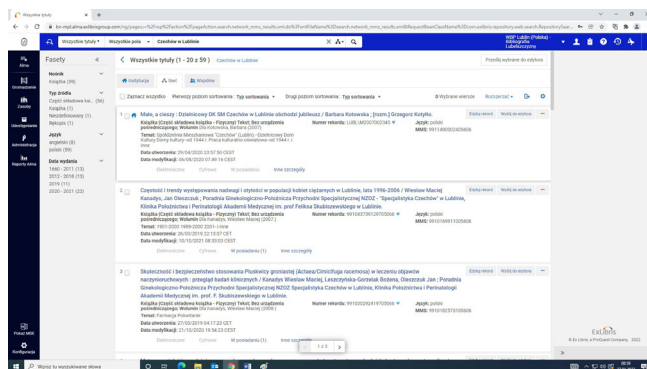
Regionalizm siłą biblioteki publicznej

„Biblioteka jako centrum informacji regionalnej to nie przejściowa moda. To obowiązek względem społeczności lokalnej i terytorium, na którym biblioteka działa”¹.

Regionalizm to pojęcie wieloaspektowe i wielozadaniowe, kojarzące się zazwyczaj z lokalną historią i patriotyzmem. Według Encyklopedii socjologii, regionalizm to „*ruch społeczny oparty na lokalnej kulturze, lokalnych potrzebach i aspiracjach. Regionalizm miewa różne oblicza: od poczucia pewnej odrębności kulturowej i chęci waloryzowania miejscowych wartości poprzez chęć kultywowania własnego dialektu, domaganie się równych praw dla swojej odrębności w państwie narodowym i ogólnie większej sprawiedliwości po postulaty autonomii czy nawet żądania separatystyczne*”². Niezwykle cennym i ważnym miejscem popularyzacji regionalizmu i jego rozwoju są biblioteki publiczne. Pełnią one istotną rolę w kulturze regionu: uczestniczą w życiu lokalnych społeczności, upowszechniają regionalny dorobek, prowadzą edukację regionalną, umacniają patriotyzm lokalny, popularyzują regionalizm wśród dzieci i młodzieży, kształtują szacunek do dziedzictwa kulturowego, tradycji, wartości i obyczajów. Są miejscem nie do przecenienia na mapie regionalnych poszukiwań, stanowią regionalne centra kultury i informacji o regionie. Od najbliższej biblioteki publicznej zaczynają swoje poszukiwania regionaliści, młodzież szkolna, pracownicy oświaty i placówek kultury. Biblioteki współpracują z miejscowymi stowarzyszeniami regionalnymi i miłośnikami regionu w działaniach na rzecz lokalnego regionalizmu i wspólnotowości. Spełniając funkcję regionalną biblioteki publiczne realizują różne przedsięwzięcia popularyzujące regionalizm, a pomysłowość w tym względzie jest nieograniczona.

Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie jest biblioteką naukową, wielkomięską i jednocześnie centralną biblioteką Lubelszczyzny, a działalność regionalną od początku istnienia traktuje jako niezwykle ważną misję i swego rodzaju kontynuację zamiłowań patrona. Sam Hieronim Łopaciński gromadził wszelkie materiały o Lublinie i Lubelszczyźnie, ubolewając jednocześnie, że nie może się w tą działalność regionalną zaangażować bardziej, z prozaicznego powodu jakim był brak czasu. Biblioteka jego imienia prowadzi bogatą

i różnorodną działalność regionalną, co jest zgodne zarówno z potrzebami i oczekiwaniami użytkowników, jak i obowiązującymi przepisami prawa (Ustawa o bibliotekach, Statut WBP). Pisząc o działalności regionalnej WBP w Lublinie należy zaznaczyć, że właściwa realizacja funkcji regionalnej jest możliwa dzięki pracy wszystkich działów merytorycznych, od Działu Gromadzenia po Dział Instrukcyjno-Methodyczny. Zaczynijmy od początku czyli od gromadzenia zbiorów

¹ E. Wiśławska, *Biblioteka źródłem wiedzy o regionie*, „Poradnik Bibliotekarza 1995, nr 2, s. 27.

² B. Jałowicki, *Regionalizm*, w: *Encyklopedia socjologii*, red. H. Domański, W. Morawski, J. Mucha, M. Ofierska, J. Szacki, M. Ziółkowski, Oficyna Naukowa, Warszawa 2000, s. 282-283.

o tematyce regionalnej. Zbiory regionalne, tzw. Lubliniana, są gromadzone od początku istnienia Biblioteki (1907 r.). Zalicza się do nich dokumenty przedstawiające zarówno region jako całość, jak i dokumenty traktujące o poszczególnych powiatach, gminach, miejscowościach. Jednakowo są traktowane zarówno dzieła o charakterze ogólnym, jak i poświęcone poszczególnym dziedzinom, zagadnieniom, tematom. Najliczniejszą grupę stanowią publikacje z zakresu nauk humanistycznych i nauk społecznych – zgodnie z profilem Biblioteki. W skład zbiorów regionalnych wchodzi wydawnictwa zwarte (książki wydane po 1800 r., w tym: encyklopedie, słowniki, leksykony, bibliografie specjalne, monografie, kompendia, przewodniki turystyczne itp.), wydawnictwa ciągłe (gazety i czasopisma o zasięgu regionalnym i lokalnym), zbiory specjalne: dokumenty kartograficzne, dokumenty życia społecznego (foldery, informatory, katalogi wystaw, programy imprez), dokumenty ikonograficzne (pocztówki, fotografie, plakaty, grafika), rękopisy, starodruki, mikrofilmy, prace niepublikowane (prace magisterskie, licencjackie, zaliczeniowe, pamiętniki i wspomnienia, opracowania regionalne itp.). Zgromadzony księgozbiór regionalny prezentuje wysoką wartość naukową, ale zawiera też publikacje bardziej popularne – z myślą o szerokim kręgu odbiorców.

Udostępnianiem księgozbioru regionalnego zajmują się poszczególne agendy Biblioteki. W Czytelni Naukowej użytkownik może skorzystać z księgozbioru podręcznego oraz regionalistów przeznaczonych do udostępniania prezencyjnego. Z Wypożyczalni zabierze książki do domu. Czytelnia Czasopism oferuje czasopisma, gazety regionalne i lokalne, a Czytelnia Zbiorów Specjalnych – dokumenty kartograficzne, dokumenty życia społecznego, dokumenty ikonograficzne, rękopisy, starodruki, mikrofilmy (w tym dawne czasopisma). Natomiast Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie oprócz udostępniania księgozbioru podręcznego i prac niepublikowanych dotyczących Lubelszczyzny zajmuje się szeroko rozumianą działalnością informacyjną z zakresu wiedzy

o regionie, tworzeniem bibliografii regionalnej oraz pracą na rzecz regionalizmu lubelskiego. Działalność informacyjna to wyszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na zapytania, rozwiązywanie kwerend z zakresu każdej dziedziny wiedzy i sfery życia regionu. Pomoc w dotarciu do interesujących regionalistów czytelnicy mogą uzyskać na miejscu, korespondencyjnie lub telefonicznie oraz pocztą elektroniczną. Dwie ostatnie formy komunikacji stały się codziennością w czasie pandemii, a kserowanie i skanowanie dokumentów – z konieczności – wiodącą usługą biblioteki. Informacje są udzielane na podstawie *Bibliografii Lubelszczyzny*, katalogów Biblioteki, własnych baz danych, księgozbioru podręcznego, zasobów internetowych, katalogów innych bibliotek dostępnych on-line.

Wspomniana powyżej *Bibliografia Lubelszczyzny* jest opracowywana w Bibliotece od 1963 roku. Jest bibliografią o charakterze ogólnym, bibliografią przedmiotową z cechami podmiotowości w niektórych działach. Rejestruje publikacje wydane w latach 1801-2021 tematycznie dotyczące wszystkich dziedzin życia regionu. Jest dostępna on-line. Przeszukiwanie baz *Bibliografii Lubelszczyzny* odbywa się przez wyszukiwarkę PRIMO, dostępną na stronie domowej WBP. Użytkownikowi w tej jednej wyszukiwarce zaoferowano różne opcje poszukiwań: Katalog WBP Lublin; Bibliografia Lubelszczyzny; Połączone katalogi Biblioteki Narodowej, Biblioteki Jagiellońskiej, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Lublinie, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Kielcach. Wyszukiwanie regionalistów można prowadzić korzystając z każdej opcji, ale najbardziej optymalne jest zawężenie wyszukiwania do bibliografii regionalnej. Odnotowano tu dokumenty wydane w latach 1801-1944 oraz bieżące od 2000 r. Natomiast w witrynie Biblioteka Cyfrowa WBP w Lublinie są dostępne tomy *Bibliografii Lubelszczyzny*, opublikowane wcześniej w formie papierowej, a rejestrujące dokumenty wydane w latach 1944-2000. Te same tomy można odszukać również przez Lubelską Bibliotekę Wirtualną. Należy nadmienić, że prezentacja bibliografii regionalnej poprzez wspólną wyszukiwarkę z katalogiem biblioteki jest

nowoczesną formą, zgodną z trendami światowego bibliotekarstwa. Stało się to możliwe dzięki uczestnictwu WBP w Lublinie w projekcie e-usługa OMNIS.

Kolejnym źródłem informacji są kartoteki regionalne, tworzone od dziesięcioleci przez kolejne pokolenia bibliotekarzy, nadal wykorzystywane i potrzebne. Są to kartoteki bibliograficzne, faktograficzne i tekstowe. Przykładowo, najczęściej wykorzystywane kartoteki bibliograficzne to: kartoteka zawartości prasy lubelskiej XIX i początków XX w. – tzw. kartoteka Kazimierzy Gawareckiej (kartkowa) oraz kartoteka niepublikowanych prac dotyczących Lubelszczyzny (baza komputerowa udostępniana off-line). Sporym zainteresowaniem cieszy się kartoteka faktograficzna twórców ludowych, a kartoteka kryptonimów i pseudonimów osób związanych z Lubelszczyzną służy pomocą przy opracowywaniu bibliografii załącznikowych. Osobnym zagadnieniem są kartoteki tekstowe (popularnie zwane teczkami wycinków). Mimo z pozoru archaicznej formy są bardzo pomocne przy poszukiwaniach informacji o osobach, miejscowościach czy zagadnieniach etnograficznych (wszak Lubelszczyzna etnografią stoi). Dzięki skumulowanym w kartotekach informacjom nasi użytkownicy oszczędzają czas.

Informacja regionalna to również popularyzowanie wiedzy o regionie, informowanie o nowościach wydawniczych, polecanie ciekawych dokumentów. Na tym polu działania są różnorodne. Na stronie internetowej biblioteki systematycznie pojawiają się informacje o nowościach wpływających do Działu Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie, dzięki czemu czytelnik może „od ręki” sprawdzić nowe nabytki regionalne. W „Dostrzegaczu Bibliotecznym” – czasopiśmie fachowym, publikowanym w formie elektronicznej przez WBP w Lublinie – są zamieszczane recenzje ciekawych regionalnych publikacji, a także prezentuje się czasopisma lokalne, wydawane przez i dla społeczności gminy, miasta czy powiatu. W roczniku naukowym „Bibliotekarz Lubelski” pojawia się „Przegląd wydawnictw o regionie za ... rok”, w którym są omawiane najciekawsze publikacje minionego roku. Od kilku lat przegląd uzupełnia się o prezentację książek-laureatek Konkursu Książka Roku. Przeglądy wydawnictw to z jednej strony informacja o książkach, z drugiej strony promocja autorów, miejscowości, wydawców.

Pozostając w obszarze działalności wydawniczej trzeba zaznaczyć, że WBP w Lublinie jest wydawcą wielu publikacji o tematyce bibliotekarskiej i regio-

nalnej. Oprócz wspomnianych czasopism ukazują się książki naukowe, ale także katalogi, foldery, informatory towarzyszące wystawom i wydarzeniom organizowanym w bibliotece. Ich pełny spis (1907-2021) oraz prezentacja multimedialna (1907-2015) znajdują się na stronie www w zakładce Publikacje. Najnowsze edycje Biblioteki to: *Unia lubelska i jej tradycje* pod redakcją prof. Ryszarda Szczygła (2020); tom 7. *Słownika biograficznego żołnierzy Batalionów Chłopskich* w opracowaniu i pod redakcją płk. Mariana Wojtasa (2020); *Losy patrona Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Lublinie Generała Dywizji Mieczysława Makarego Smorawińskiego (1893-1940)* w opracowaniu redakcyjnym dr. Grzegorza Figiela (2021). W pandemicznym czasie zadbano też o publikacje w formie elektronicznej. Z okazji Roku Bitwy Warszawskiej przygotowano bibliografię *Wojna 1919-1920 polsko-bolszewicka na Lubelszczyźnie*. W okresie przedświątecznym zaoferowano czytelnikom *Biblioteczny Przeciwnik Wielkanocny* (efekt współpracy bibliotekarzy bibliotek powiatowych województwa lubelskiego), a w Tygodniu Bibliotek e-book *Lubelskie ze smakiem. Produkty regionalne i tradycyjne*. Wszystkie e-booki są dostępne na stronie internetowej Biblioteki w zakładce Opracowania elektroniczne.

Działania na rzecz środowisk regionalizmu lubelskiego przejawiają się w realizacji różnych wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych. Dział Informacji i Promocji WBP organizuje spotkania autorskie, konferencje i seminaria promujące Lublin i Lubelszczyznę. Ze względu na sytuację epidemiologiczną przedsięwzięcia te przyjęły postać wirtualną, np. konferencja, upamiętniająca Generała Dywizji Mieczysława Smorawińskiego oraz Dowództwo Okręgu Korpusu Nr II w Lublinie odbyła się on-line 10 grudnia 2020 r. i była jednym z wielu wydarzeń proponowanych uczestnikom w tej formie przez WBP w pandemicznym czasie. Były też wirtualne wystawy (np. malarska Marka Leszczyńskiego „Unitów Droga Krzyżowa”), koncerty bez udziału publiczności czy spotkania autorskie w formie live streaming. Wiele przedsięwzięć Biblioteka realizuje w ramach projektów, jak chociażby projekt *Lubel-*

skie gra i czyta, dofinansowany przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, polegający na stworzeniu gry planszowej. Przeprowadzili go pracownicy Działu Instrukcyjno-Metodycznego WBP w partnerstwie z Fundacją Animatorów i Twórców Kultury TRACH. Celem gry jest poznanie twórców literackich związanych z Lubelszczyzną. Gra jest dostępna w bibliotekach publicznych naszego województwa.

Na uwagę zasługują cykliczne wydarzenia urządzane w Bibliotece. Przywołać należy wspomniany Konkurs Książka Roku, który jest prestiżowym konkursem organizowanym od 15 lat. Ma na celu promocję osiągnięć edytorskich Lubelszczyzny, a w szczególności publikacji dotyczących historii, tradycji kulturalnych i walorów krajoznawczo-turystycznych. Na konkurs zgłaszają swoje edycje zarówno wydawcy profesjonalni, jak i ci, którzy opublikowali kilka czy wręcz tylko jedną książkę. Wyniki konkursu i nagrody są wręczane podczas uroczystej gali.

Natomiast Lubelskie Spotkania Miłośników Regionu to seminaria skierowane do osób zainteresowanych swoim najbliższym otoczeniem, działających na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego, tradycji, historii swojej miejscowości, gminy, miasta. Dotychczas odbyły się trzy edycje (2016, 2018, 2019). Pierwsze seminarium wskazywało biblioteki publiczne jako miejsca prowadzenia badań regionalistycznych i źródło pozyskania informacji. W trakcie drugiego promowano idee regionalizmu pod hasłem „Od regionalizmu do społeczeństwa obywatelskiego”. Trzecie prezentowało dziedzictwo kulturowe Lubelszczyzny, szczególnie regionów przygranicznych. Temu seminarium towarzyszyła wystawa *Lubelskie DNA*, która została pomyślana jako wystawa objazdowa, przygotowana na podstawie zbiorów WBP w Lublinie. Nadal jest udostępniana bibliotekom publicznym i instytucjom kultury województwa lubelskiego.

W 2020 roku Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. H. Łopacińskiego w Lublinie rozpoczęła cykl spotkań *Z Hieronimem po Lubelszczyźnie*. Ideą spotkań jest prezentacja historii i kultury gmin i miejscowości Lubelszczyzny, społeczności lokalnych, których

działalność stanowi o niepowtarzalności regionu. Jako pierwsza zaprezentowała się Gmina Kąkolewnica. W gmachu WBP w Lublinie gościli przedstawiciele władz gminy, twórcy, członkowie organizacji pozarządowych, instytucji. Zaprezentowano historię gminy i dzień dzisiejszy, plany rozwoju na przyszłość. Nie zabrakło degustacji regionalnych potraw i występu Zespołu Śpiewaczego „Wrzos”.

Artykuł nie wyczerpuje tematu działań regionalistycznych WBP w Lublinie. Jednak pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie spełnia swą funkcję regionalną w sposób zgodny z obowiązującymi standardami i oczekiwaniami użytkowników. Popularyzuje regionalizm poprzez różne inicjatywy, cieszące się zainteresowaniem i aprobatą regionalistów, pracowników naukowych, studentów i młodzieży. Pracuje na rzecz ochrony wartości regionalnych, integracji społecznej i dostępności dóbr kultury oraz popularyzuje regionalne dziedzictwo kulturowe. Stara się również być inspiracją dla innych bibliotek. Różnorodność prowadzonych przedsięwzięć jest zgodny z listą form działań na rzecz kultury lokalnej wymienionych w Manifeście bibliotek IFLA. Zapisano w nim: „biblioteka publiczna powinna być w społeczności lokalnej podstawową instytucją gro-

madzącą, zabezpieczającą i promującą miejscową kulturę w całej jej różnorodności. Można to osiągnąć w różny sposób np. poprzez gromadzenie zbiorów nt. lokalnej historii, organizowanie wystaw i prelekcji, publikowanie materiałów o charakterze lokalnym i rozwijanie programów interaktywnych dotyczących spraw lokalnych”³. Wszystkie te działania są ważne, ponieważ siłą, ale też szansą rozwoju bibliotek publicznych jest regionalizm.

Justyna Kasperczuk
Bożena Iech-Jabłońska
Wojewódzka Biblioteka Publiczna
im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie
Dział Bibliografii Lubelszczyzny
i Wiedzy o Regionie.

³ *Działalność bibliotek publicznych wytyczne IFLA/ UNESCO, Warszawa, 2002, s. 26-27.*

Dawka przypominająca

Ledwie miły pan doktor wstrzyknął mi trzecią dawkę szczepionki przeciw wiadomemu wirusowi, przypomniało mi się, że miałem napisać felieton do „Dostrzegacza Bibliotecznego” – czyli zaprawdę mamy do czynienia z dawką przypominającą! Zwłaszcza, że z mroków mojej pamięci natychmiast wypłynęły i inne wspomnienia. Na przykład to, że gdy pół roku temu druga dawka nieomal zwała mnie z nóg, odnotowałem bardzo zaskakujący efekt uboczny szczepienia – który niniejszym chciałbym dorzucić do efektów szeroko już znanych, a przez to odrobinę nudnych. Gorączka, osłabienie, dreszcze, bóle głowy i mięśni,

skłonność do przesadnego dramatyzowania (w przypadku mężczyzny) – na razie nie było żadnych zaskożeń, prawda? Mnie jednak dotknęło coś jeszcze; otóż leżąc na kanapie, owinięty kocem (ale tak owinięty, żeby żona wyraźnie widziała cierpienie malujące się na mojej twarzy), poczułem nagle, niespodziewanie i po raz pierwszy w życiu, że pragnę obejrzeć serial „Ranczo”. Drżącą ręką schorowanego człowieka sięgnąłem po pilota, wcisnąłem guzik z napisem „Netflix” – i następnego poranka z dumą mogłem oświadczyć, że pierwszy sezon tej lubianej serii jest już za mną. Film okazał się dowcipny, bohaterowie – choć nary-

sowani grubą kreską – sympatyczni, satyra na polską rzeczywistość udana. Nic więc dziwnego, że po dziesiątym sezonie nowe telewizyjne władze zrezygnowały z produkcji „Rancza” – za dużo tam było odniesień do rzeczywistości.

Co jeszcze przypomniała mi dawka przypominająca? Na przykład żarcik, który pojawił się w sieci, gdy wiosną zaczęliśmy szczepić się przeciw Covidowi – o babci, która po pierwszym ukłuciu zapragnęła aktualizować Windows’a. I natychmiast zacząłem snuć

fantazje: gdyby tak niespodziewanym efektem szczepienia była nagła potrzeba czytania... – marzenie!

Na razie jednak, po trzeciej dawce, czuję potrzebę wyjścia na jakiś protest. A że w przychodni, w której szczepił mnie miły doktor stało w kolejce sporo osób, wierzę, że nie jestem w tym pragnieniu osamotniony – do zobaczenia więc już niedługo, wśród zaczeponych przeciw głupocie!

Grzegorz Kasdepke

Bibliotekarz roku 2021

13 maja 2022 r. odbyła się **XII edycja Lubelskiego Forum Bibliotekarzy**. Forum tradycyjnie zorganizowane zostało podczas **Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek**, który w bieżącym roku przebiegał pod hasłem „**Biblioteka – świat w jednym miejscu**”. Organizatorami Forum byli: **Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie i Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich Zarząd Okręgu w Lublinie**. Forum honorowym patronatem objęli **Jarosław Stawiarski** Marszałek Województwa Lubelskiego oraz dr **Barbara Budyńska** p.o. Przewodniczącej Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie.

W spotkaniu uczestniczyło liczne grono bibliotekarzy, władze samorządowe, członkowie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich z całej Lubelszczyzny, przedstawiciele lubelskich uczelni, mediów, przyjaciół i sympatyków bibliotek. Uroczystość była transmitowana na Facebooku WBP w Lublinie.

Podczas Forum po raz 12. wręczono nagrodę w konkursie Lubelski Bibliotekarz Roku. Konkurs został zainicjowany w 2011 roku przez Zarząd Główny Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich w Warszawie. Podstawowym celem Konkursu jest promocja zawodu bibliotekarza. Konkurs składa się z dwóch etapów: okręgowego i ogólnopolskiego, podczas których wybierani są najbardziej cenieni bibliotekarze w poszczególnych województwach, a następnie Bibliotekarz Roku cieszący się największym uznaniem w kraju.

W tym roku zgłoszono następujące kandydatury:

- **Marta Oniszcuk** – filia biblioteczna w Nowodworze GBP Lubartów
- **Joanna Puchacz** –MBP w Tarnogrodzie
- **Jolanta Rybicka** – filia nr 35 MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie

W wyniku głosowania lubelskim Bibliotekarzem Roku została **Joanna Puchacz**.

W głosowaniu ogólnopolskim Joanna Puchacz zajęła wysokie 6 miejsce.

FORMULARZ ZGŁOSZENIA KANDYDATA OGÓLNOPOLSKI KONKURS SBP BIBLIOTEKARZ ROKU 2021

I. Dane osobowe kandydata

Imię i nazwisko – Joanna Puchacz

Miejsce pracy – Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie

Wykształcenie – ukończyła Bibliotekoznawstwo i Informację Naukową na UMCS w Lublinie

Stanowisko zajmowane w bibliotece – dyrektor

Staż pracy w bibliotece – 49 lat

II. Osiągnięcia kandydata w minionym roku

1. Działania na rzecz biblioteki.

Dzięki staraniom pani Joanny Puchacz, Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie otrzymała dofinansowanie w kwocie 1 944 000 zł na modernizację i wyposażenie w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Priorytet 2 Infrastruktura Bibliotek 2016 – 2020 ze środków finansowanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodzących z budżetu państwa. W 2021 roku przedsięwzięcie zakończono i budynek oddano do użytku. Obecnie jest to Biblioteka na miarę XXI wieku.

Jako pierwsza placówka w powiecie biłgorajskim uruchomiła wypożyczalnię elektroniczną (2011 r.). Aktywnie działa także na innych polach związanych z kulturą i życiem społecznym. Pani Joanna dba o promocję biblioteki poprzez współpracę z lokalnymi mediami i władzami.

2. Działania na rzecz użytkowników biblioteki i środowiska lokalnego.

Biblioteka Miejska w Tarnogrodzie przystąpiła do projektu „Koduj_Pro”. Jest to bezpłatny kurs dotyczący programowania. Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego oraz Soft Power sp. z o. o., producent platformy Liga Niezwykłych Umysłów, to organiza-

torzy tego projektu, w ramach którego użytkownicy biblioteki mogą bezpłatnie skorzystać z profesjonalnych kursów programowania i obsługi baz danych SQL na platformie LNU: języków Python i SQL na poziomie podstawowym. Bezpłatny pakiet Koduj_Pro zawiera kursy: Python Level 1 oraz SQL Level 1. Pakiet wypożyczany jest czytelnikowi na 3 tygodnie, po tym czasie zwracany jest do biblioteki.

Corocznie Biblioteka włącza się do akcji Narodowe Czytanie. Angażuje do tego szkoły, Środowiskowy Dom Samopomocy oraz przedstawicieli miejscowych instytucji samorządowych.

Biblioteka jest bardziej dostępna dla niepełnosprawnych poprzez realizację programu „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabowidzących – Edycja 2020” realizowanego przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix” im. Henryka Ruszczyca.

Od kilku lat biblioteka służy pomocą osobom, które poszukują swoich korzeni. Są to ludzie z Polski jak też z innych państw, którzy próbują odnaleźć choćby ślad swojej historii, który niekiedy udaje się odnaleźć właśnie w bibliotece.

W Jej bibliotece mają miejsce niezwykle spotkania. Wśród gości byli: Abel Drina, doktorant historii na Uniwersytecie w Sorbonie, Margaret Borroughdame, autorka książek dla dzieci, Sara Netanjahu, żona premiera Izraela Benjamina Natanjahu, amerykański fotograf Robert Dawson, Krzesimir Dębski, światowej sławy kompozytor, aktorka Laura Łącz oraz wielu, wielu innych.

3. Działania na rzecz środowiska bibliotekarskiego.

Pani Joanna jest najlepszą promocją zawodu bibliotekarza, ponieważ uprawia go niemal pół wieku. Przez ten czas udało jej się stworzyć placówkę, która kojarzona jest automatycznie z wieloma przedsięwzięciami, min.: wydanie okolicznościowych książek, folderów, wystaw, prezentacji multimedialnych.

W roku 2021 bardzo trudno było działać na tradycyjnych zasadach, jednak nie spowodowało to braku aktywności pani Joanny. Uczestniczyła w spotkaniach, warsztatach, seminariach organizowanych przez WBP w Lublinie, MiPBP w Biłgoraju oraz innych dostępnych drogą online, po których chętnie dzieliła się zdobytą wiedzą z bibliotekarzami.

4. Działania na rzecz opracowania, wdrożenia, upowszechniania internetowych form działalności biblioteki w czasie epidemii.

Czas pandemii jest trudny dla wszystkich, a dla bibliotek szczególnie, ponieważ wiąże się z czasowym zamknięciem dla użytkowników. Aby nie tracić całkowicie kontaktu z czytelnikami, pani Joanna wraz z współpracownikami prowadziła działania online.

Spotkania, konkursy oraz udzielanie kwerend z wykorzystaniem strony internetowej biblioteki i facebooka. Prowadzono kampanię informacyjną w mediach społecznościowych dotyczącą wykorzystania zasobów online np. POLONY. Udostępniono na nich także opracowane przez bibliotekę publikacje: „Spacerkiem po tarnogrodzkich cmentarzach”, „Rzecz o nietuzinkowej tarnogrodziance Kazimierze Dyjak”, „Drogowskazy wiary. Kapliczki i krzyże przydrożne ziemi tarnogrodzkiej”, „Tarnogrodzki ślad pod Monte Cassino”, „Pamięci Wysiedlonych 1943”. Opracowano i nagrano w studiu historię: Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tarnogrodzie, Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury, Kościoła pw. Przemienienia Pańskiego, Kościoła pw. św. Rocha, Cerkwi pw. Świętej Trójcy, Szkoły Podstawowej im. Marii Curie-Skłodowskiej.

III. Osiągnięcia zawodowe kandydata z wcześniejszych lat.

Jednym z wielu osiągnięć zawodowych pani Joanny jest niezaprzeczalnie Muzeum nożyczek, które powstało dzięki niej w 2012 roku, a inspiracją do jego powstania był herb Tarnobrogu – gryf trzymający nożyczki. Początki kolekcji dały nożyczki przekazane przez Witolda Tchórzewskiego, dyrektora Europejskiego Centrum Bajki im. Koziółka Matołka w Pacanowie. W kolekcji muzeum znajduje się ok. 150 nożyczek, w tym nożyce: krawieckie, techniczne, chirurgiczne, kosmetyczne, fryzjerskie. Do ciekawostek należą m.in. nożyczki do bonsai, do jajek czy służące do obcinania kocich paznokci. Ekspozyty pochodzą w większości z darowizn osób prywatnych. Nie mniej ważnym dokonaniem jest „Słownik potocznej mowy tarnobrodzkiej”, który pani Joanna opracowała w ramach programu NCK „Ojczysty – dodaj do ulubionych”, a projekt nosił nazwę „Zabawa z językiem polskim”.

IV. Cechy osobowościowe.

Pani Joanna to osoba zaangażowana w swoją pracę, chętnie podejmuje nowe wyzwania, a swoim ogromnym doświadczeniem dzieli się z innymi. Jest kreatywna, otwarta na ludzi, ceniąc pracę zespołową. Skutecznie współpracuje z władzami samorządowymi, instytucjami kultury oraz środowiskiem lokalnym, co ma bardzo pozytywny wpływ na funkcjonowanie i rozwój placówki.

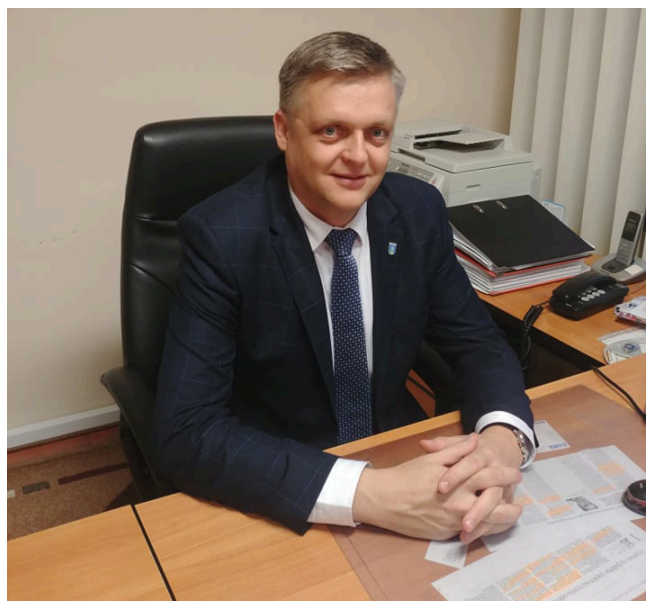
V. Dane zgłaszającego/rekomendującego*

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Biłgoraju
Biłgoraj, ul. Kościuszki 13
Tel. 84 686 27 21, 518 227 728
Biłgoraj, 03.02.2022 r.

Rozmowa z Arkadiuszem Filipkiem –Wójtem gminy Czemierniki

Piękna filia biblioteczna w Bełczącu i wizja nowej siedziby dla Gminnej Biblioteki. Zaczynamy kolejny rok ograniczony pandemią, a plany inwestycji kulturalnych w gminie cały czas są wdrażane. Co spowodowało że Gmina tak inwestuje w kulturę??

Gmina Czemierniki od kiedy pamiętam inwestowała w różne imprezy kulturalne ale nie mieliśmy GOK czy innego miejsca stałego na takie imprezy. Obecnie jak Pan wspomniał mamy filię biblioteki w Dworku w Bełczącu, gdzie też odbywają się inne imprezy m.in. koncerty. Ponadto w 2021 oddaliśmy do użytku stadion gminny z piękną sceną, gdzie już koncertował np. zespół Bajm. Dostaliśmy też 4 mln zł z Polskiego Ładu na Centrum Integracyjno-Kulturalne w Czemiernikach.

Budynek powstanie w Centrum Czemiernik i będzie dopełnieniem miejsc kultury w Gminie. Cieszy mnie to bardzo.

Jaka jest ulubiona książka Pana Wójta? Czym ta książka zasłużyła na takie uznanie?? Jakie inne książki może Pan polecić do przeczytania??

Obecnie w związku z ilością pracy oraz większej ilości osób w rodzinie (11-miesięczna córeczka) nie mam naprawdę czasu na czytanie książek, co chłuby nie przynosi, ale staram się czytać najmłodszej latorośli. Natomiast zawsze moimi ulubionymi książkami są książki historycznie np. Trylogia.

Wszyscy wiedzą że Pan Wójt lubi sport, a szczególnie siatkówkę. Czy sport i kultura może się wspierać??

Oczywiście jak najbardziej. Najlepszym przykładem są mecze LUKu Lublin w Pluslidze. Sport na wysokim poziomie połączony z wielką kulturą organizatorów i kibiców. Naprawdę jest wielką przyjemnością uczestniczyć w tych wydarzeniach. Ponadto np. w naszej gminie organizujemy Dni Czemiernik, gdzie są i zawody sportowe i wieczorem koncerty.

Doświadczenie kadencji Pana Wójta pozwala na spojrzenie wstecz. Jak zmieniło się to spojrzenie, z perspektywy Wójta, na czytelników i bibliotekę??

W naszej gminie zmieniliśmy podejście do biblioteki i do czytelników. Nowa Pani Dyrektor Agnieszka Świć stara się uatrakcyjnić ofertę biblioteki poprzez warsztaty dla młodzieży i dzieci, konkursy, wystawy itp. Oprócz głównej biblioteki istnieje filia w Bełczacu oraz punkt biblioteczny w Stoczku. Tak więc zakres działania się zdecydowanie zwiększył i przybliżył do innych czytelników.

Mamy stałe pytanie dotyczące współpracy Gmina-Biblioteka lub Wójt-Bibliotekarze. Jakie doświadczenia ma Pan Wójt w tym obszarze i jakie podpowiedzi może Pan udzielić, aby to była tak udana współpraca jak w Państwa gminie?

Współpraca u nas układa się bardzo dobrze. Budynek Urzędu Gminy i biblioteki to zaledwie kilkadziesiąt metrów, co ułatwia wymianę informacji. Ponadto pani Agnieszka była radną gminy, stąd też lepiej

zna potrzeby i mieszkańców i możliwości gminy. Razem ustalamy różne zamierzenia, konsultujemy, czy wspólnie z pracownikami gminy pisane są wnioski do różnych instytucji czy programów. Cały czas się wspólnie uczymy i rozwijamy, Jedynie co stanowi delikatny spór to dotacja z UG na działalność biblioteki. Ale i tu dochodzimy do konsensusu.

Mamy obecnie trudny czas, pandemiczny, jak prognozuje Pan Wójt przyszłość po takich zmianach dla kultury, książek i bibliotek w najbliższym czasie?? W swojej gminie ale i ogólnie.

Widać spadek czytelnictwa przez pandemię. Ale właśnie dlatego chcemy żeby biblioteka była właśnie takim miejscem nie tylko dla czytelnika, ale spotkań, warsztatów, szkoleń itp. A szczególnie u nas, gdy Centrum Kultury będzie się dopiero budowało. Mam nadzieję, że niedługo wszystko wróci do normy i mieszkańcy bez obaw będą bardziej korzystać z usług biblioteki.

Czy Pan Wójt ma jakieś marzenia które dotyczą książek, biblioteki lub ogólnie kultury w gminie??

Marzenie moje dotyczące kultury to oczywiście wybudowanie Centrum Kultury w Czemiernikach, a później takie działanie tej instytucji, by w większości, a może prawie w 100 procentach zapewniała potrzeby kulturalne mieszkańców, od najmłodszych do seniorów. Już w tym roku nasza oferta zawiera m.in. koncert znanego aktora Jacka Borkowskiego na Dzień Kobiet, występy kabaretowe w maju, Dni Czemiernik w lipcu, dożynki w sierpniu oraz kino plenerowe, dzień dziecka, warsztaty tematyczne. Znając panią Dyrektor wiem, że nie zabraknie nowych pozycji książkowych oraz innych atrakcji oferowanych przez bibliotekę. Marzeniem jest też, by nie trzeba było się ograniczać finansowo w wydatkach na kulturę, ale to dość trudne w tak małych gminach jak nasza. Dodam, że zawsze możemy liczyć na naszych sponsorów i chciałbym im także podziękować.

Wywiad przeprowadził
Grzegorz Winnicki

Nowoczesność w Hańsku

W dniu 19 września w **Hańsku** nastąpiło uroczyste otwarcie Gminnego Ośrodka Kultury i Biblioteki Publicznej po inwestycji polegającej na remoncie i przebudowie. Przekazanie nowoczesnej przestrzeni kulturalnej pozwoli na pielęgnowanie dawnych i stworzenie nowych działań w sferze kultury. Odnowione sale GOK i Biblioteki doskonale będą służyć dzieciom i młodzieży, wszystkim mieszkańcom nie tylko gminy, ale całego regionu.

Prace były kompleksowe i obejmowały na remont i przebudowę Gminnego Ośrodka Kultury w Hańsku, a także zakup niezbędnego wyposażenia m.in. do sali widowiskowej, biblioteki, sali do nauki tańca, holu wystawienniczego, sali bilardowej, sali komputerowej oraz plastycznej. Projekt polegał na zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury do organizacji wydarzeń artystycznych i kulturalnych, a także do uruchomienia dodatkowych zajęć animacyjnych i różnego typu aktywności dla mieszkańców gminy. Mamy nadzieję, że GOK stanie się teraz miejscem dla wszystkich grup kulturalnych działających w gminie. Na terenie gminy funkcjonuje wiele stowarzyszeń i kół gospodyń, GOK jest otwarty na współpracę ze wszystkimi tymi grupami.

Samorząd gminny aplikował o środki zewnętrzne na ten cel i otrzymał je w ramach programu: „Zagospodarowanie budynków publicznych obszaru Powiatu Włodawskiego na potrzeby ochrony dziedzictwa kultury” (Działanie 7.1 Dziedzictwo kulturowe i naturalne – projekty regionalne) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (RPO WL 2014-2020), współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Poszczególnymi partnerami projektu byli Powiat Włodawski (partner wiodący), Gminna Biblioteka Publiczna w Urszulinie oraz Gmina Hańsk.

Ariel Struski
dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Hańsku

O tym , jak powstawała Wypożyczalnia Skrzydeł

Zaczęło się od marzenia... marzenia o tym, by stworzyć miejsce gdzie moi czytelnicy będą mieć przestrzeń do rozwijania skrzydeł i gdzie ja będę mogła jeszcze mocniej w ich skrzydła dmuchać.

Dlaczego właśnie Wypożyczalnia Skrzydeł?

Bo każda książka to skrzydła które niosą nas do innych światów... w dodatku światów, które sobie sami wybieramy. Takie alternatywne życia, trochę jak w grze komputerowej. Tylko nie za pomocą obrazów i dźwięków, a słów i wyobraźni.

Bardzo chciałam tej umiejętności przeniesienia się w inne światy za pomocą słów i wyobraźni nauczyć moje szkolne dzieciaki, dlatego często zamieniam się w skrzydlatą wróżkę która potrafi wyczarować najróżniejsze historie, mam swoją różdżkę i – obowiązkowe – SKRZYDŁA. Mamy też, z czytelnikami, swoje zaklęcie przy pomocy którego wskakujemy do opowieści. Takie rzeczy działają na dziecięcą wyobraźnię, wdrukowują ślad przyjemności w proces bycia z książką.

Szkolne biblioteki nie mają zbyt wielu szans na remontowe rewolucje. Zazwyczaj w szkole są inne priorytety... ale nie wolno się poddawać. Dlatego przez lata sama, własnymi siłami, aranżowałam Wypożyczalnię Skrzydeł tak, by pomimo braku nakładów finansowych była miejscem wyjątkowym. Przecierałam na biało stare meble, sama robiłam dekoracje... A potem wszystkich nas zaskoczyła pandemia. Pandemia która zamknęła drzwi bibliotek. Ale otworzyła inne drzwi – drzwi możliwości. Tymi drzwiami możliwości okazał się profil Wypożyczalni Skrzydeł który powstał z ogromnej potrzeby bycia razem z moimi czytelnikami...

I od wtedy to, co zazwyczaj działo się za zamkniętymi drzwiami biblioteki zaczęło dziać się w sieci... i w tej sieci wyłowiła mnie Joanna – metodyk dla nauczycieli bibliotekarzy z Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli.

Zaprosiła do grupy na Facebooku gromadzącej społeczność wspierających się bibliotekarzy Bibliodorad-

ca, potem na spotkanie metodyczne, a potem powstał pomysł na konferencję metodyczną, która była przygotowywana wspólnie z doradcami metodycznymi języka polskiego na której byłam prelegentem (styczeń 2021r). Po tej konferencji okazało się, że jest potrzebna konferencja bis na której opowiadałam o baśniowych światach Wypożyczalni Skrzydeł (marzec 2021 r.), a potem było spotkanie metodyczne... i jeszcze jedno dla TNBSP.

A potem było II Miejsce w Polsce w programie „Czytam sobie. Pierwsza klasa” – za sposób jego realizacji(30 marca 2021r.)W tym programie wzięło udział około dwóch tysięcy nauczycielek i nauczycieli, głównie z Polski, ale nie tylko. To był festiwal niesamowitych działań podjętych przez uczniów i nauczycieli w ramach realizacji tego programu. Działań twórczych, nietuzinkowych, porywających. W naszej szkole ten program był wprowadzony jako innowacja pedagogiczna i realizowany w ramach zajęć lekcyjnych przez wychowawcę klasy I, nauczyciela bibliotekarza, wychowawcę świetlicy oraz zapraszanych gości.

I dosłownie następnego dnia (31 marca 2021r.) ogłoszono, że stanęliśmy na podium w konkursie Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich – „Mistrz Promocji Czytelnictwa 2020”. To było coś... gdy w roku 2019 Biblioteka ZSP w Pliszczynie otrzymywała wyróżnienie w tym konkursie wydawało się, że więcej osiągnąć się już nie da. Szczególnie, że konkurs dotyczy bibliotek wszystkich typów w Polsce (naukowych, publicznych i szkolnych) zatem konkurencja jest ogromna. A jednak w roku 2020 stanęliśmy na podium zajmując III miejsce. Przed nami tylko Biblioteka Raczyńskich w Poznaniu i Miejska Biblioteka w Inowrocławiu. I my – jednoosobowa biblioteka szkolna.

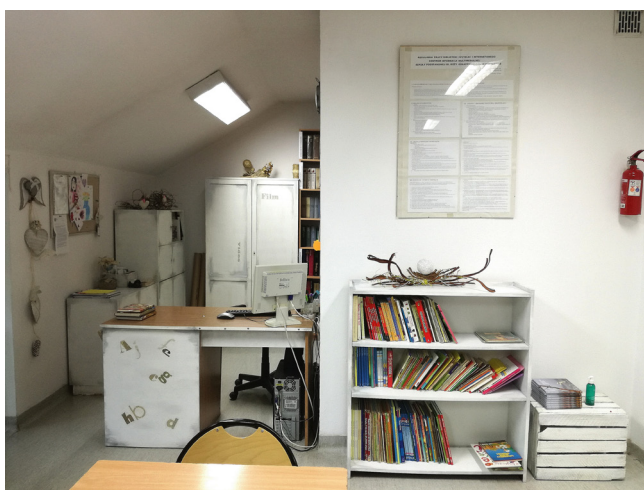
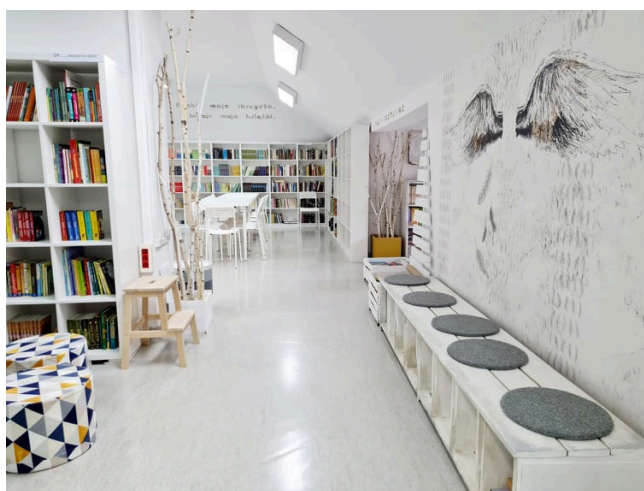
To były twarde argumenty z którymi można się było udać do organu prowadzącego szkołę, a konkretnie Gminy Wólka, by prosić o wsparcie ekonomiczne przy rewitalizacji biblioteki. Jadąc w czerwcu 2020 r. na decydującą rozmowę do Pana Wójta – musiałam najpierw sama sobie odpowiedzieć na pytanie: o co ja chcę zawalczyć dla naszej szkoły i moich czytelników? czego oczekuję? musiałam wymyślić to miejsce... stworzyć je w swojej wyobraźni.

Chciałam by Wypożyczalnia Skrzydeł miała więcej miejsca, by połączyć pomieszczenie przeznaczone na przechowywanie podręczników z biblioteką – tutaj była potrzeba wyburzenia części ściany.

Chciałam by powstał kącik dedykowany najmłodszym czytelnikom nazywany działem skrzydeł dziecięcych. By było więcej miejsca, aby tu po prostu BYĆ.

Chciałam kupić nowe jasne regały, stół do zajęć i warsztatów w przestrzeni biblioteki, pufy i siedziska, by było jasno, przestrzenie... pięknie. I taką zgodę na rewitalizację biblioteki dostałam w organie prowadzącym szkołę. Umówiliśmy się, że muszę się zmieścić w kwocie 10 000 zł.

Remont rozpoczął się w wakacje, wyburzeniem części ściany w sąsiadujących ze sobą pomieszczeniach biblioteki i „podręcznikarni”, i malowaniem obydwu pomieszczeń. Tę część prac robiła ekipa remontowa – budowlana.

Potem przyszedł czas na mnie. Miałam jasną wizję tego miejsca. Zaczęło się mierzenie, dopasowywanie mebli do gabarytów pomieszczenia, wyznaczanie poszczególnych stref i przestrzeni. Potem zamawianie mebli, siedzisk i tapety – która wynaleziona w Internecie musiała stać się częścią tego wnętrza. A potem nastąpiły godziny wnoszenia mebli, skrę-

cania nowych regałów i naklejania tapet (tutaj nie-ocenieni byli nasi szkolni panowie: kierownik i pan woźny). Następnie godziny przenoszenia książek do nowych działów.

I w końcu przyszedł moment dla mnie najbardziej pasjonujący – wymyślania dekoracji i zamienia- nia czterech ścian w miejsce wyjątkowe.

Sama tworzyłam napisy na ściany, wycinane z gazet i naklejane przy pomocy kleju do tapet.

Malowałam stare skrzynie, by posadzić w nich brzozy zagajnik, przecierałam stoliki, budowałam parawany oddzielające przestrzenie.

To nie było dotknięcie czarodziejskiej różdżki... to godziny zamieniania marzeń w rzeczywistość. Marzyłam o miejscu w którym dzieciaki będą mogły naprawdę rozwinąć skrzydła ...i się udało. I dzisiaj

Wypożyczalnia Skrzydeł wygląda tak. Jej oficjalne ot- warcie odbyło się 29 października 2021 r. kończąc jed- nocześnie świętowania Miesiąca Bibliotek Szkolnych . Chcę się podzielić moją wiarą, że w szkolnej bibliote- ce też można...i że jak pasja spotyka się z determina- cją – spełniają się marzenia. Dla moich czytelników.

Iwona Pietrzak-Płachta.

Wypożyczalnia Skrzydeł

Biblioteka Zespołu Szkolno-Przedszkolnego
w Pliszczynie.

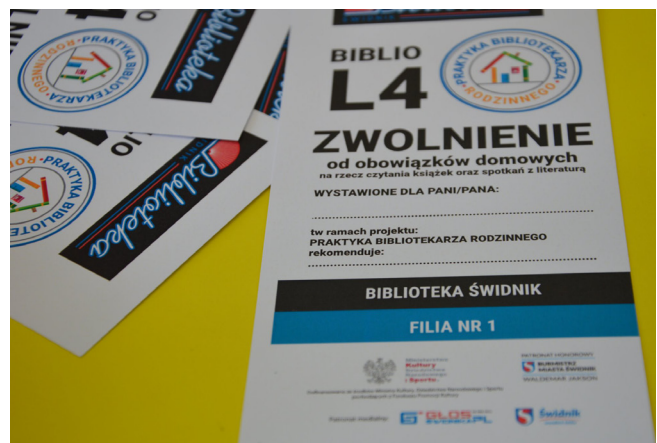
Opowieść o Wypożyczalni Skrzydeł z konferencji ORE – październik2021 r., z filmami wewnątrz : <https://www.youtube.com/watch?v=wYGqzx9H20A>

Praktyka Bibliotekarza Rodzinnego

Złaknieni słońca, radości i obecności drugiego czło- wieka idziemy do ... przychodni? W dobie pandemii są wśród nas osoby, które chcą być zaopiekowane. Świdnik zaprasza, by kroki skierować do biblioteki, ponieważ tu jest witamina R jak radość. Miejsko-Po- wiatowa Biblioteka Publiczna im. Anny Kamieńskiej przygotowała ofertę „Praktyki Bibliotekarza Rodzin- nego”. Tutaj bibliotekarz, to nie „wypożyczacz” czy „bibliotachacz” książek, ale lekarz „na smutki” czytel- ników. Zaspokaja potrzebę kontaktu z drugim czło- wiekiem, rozmowy, uczy kreatywnego i twórczego działania.

MPBP otrzymała dotację z programu „Promo- cja czytelnictwa” Ministerstwa Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu na cykl spotkań promujących literaturę kreatywną, proekologiczną, podróżniczą i kulinarną. Pomysł został zrealizowany w Filii nr 1, placówce z 50 letnią tradycją, która otrzymała nowe pomieszczenia w dzielnicy miasta Polesie z napływo- wą częścią młodych rodzin z dziećmi w wieku przed- szkolnym i szkolnym. Dzielnica stanowi kulturalną pustkę. Nie ma tam nic, po za supermarketem. Z ob-

serwacji i rozmów wynikało, że istnieje problem bra- ku integracji i relacji międzyludzkich. Biblioteka pod- jęła trudne wyzwanie: zapolować na wolny czas ludzi, którzy nie czytają. Jednak nie wystarczy, że zapełnimy półki „super” literaturą. Społeczeństwo chce czytać i szuka książek współczesnych jak oni sami. Opowia- dających o nich, ich świecie, środowisku, problemach w szkole czy pracy. Nieustannie wychodzimy naprze- ciw mieszkańcom Świdnika proponując bibliotekę jako miejsce, w którym będą chcieli przebywać i do niego wracać.

Projekt „Praktyka Bibliotekarza Rodzinnego” objął cykl spotkań, w których rozpiętość tematów miała pozyskać jak największe grono odbiorców oraz rozszerzyć horyzonty literackie. Naszym adresatem były osoby aktywne zawodowo. Wiadomo jednak, że pozyskując takie, pozyskujemy całe rodziny.

Jako pierwsze rozpoczęły „Królowe wyobraźni”. Spotkanie oparte na literaturze kreatywnej – DIY, połączyło teorię z praktyką. Uczestnicy dotknęli najstarszej tkaniny świata. Poznali filcowanie na jedwabiu oraz mogli samodzielnie zaprojektować i wykonać szal. W celu wzmocnienia kreatywności i doskonalenia zdolności obecnych, biblioteka zaproponowała literaturę przedmiotu, tak by uczestnicy mogli wypożyczyć książki do domu. Nie mniej inspirujące było spotkanie „Najważniejszy jest pomysł”, które obracało się w klimacie Zero Waste. Dzięki literaturze proekologicznej uczestnicy dowiedzieli się jak wprowadzać zmiany w swoim otoczeniu, aby wyrobić w sobie nowe, zdrowsze nawyki. Jak być świadomym konsumentem i na co zwracać uwagę w trakcie zakupów. Jak zaprowadzić porządek w swoim domu. W jaki sposób żyć ekologicznie, nie wydając my fortuny, a wręcz oszczędzając pieniądze. W dobie nadmiernego konsumpcjonizmu wszyscy uczymy się żyć oszczędniej, produkować mniej odpadów, nie tracąc na wygodzie i zyskując przy tym więcej czasu na cieszenie się życiem.

W dzisiejszych czasach, kiedy co chwilę jesteśmy na kwarantannie, tym bardziej ważna jest i cenna możliwość przebywania poza domem. I tak biblio-

teka przygotowała spotkanie „Wieczorem szeptane” podczas którego zabraliśmy uczestników w najdalsze zakątki świata. Zaprezentowana została literatura podróżnicza, tak by z autorami odwiedzić nieznane kraje, dowiedzieć się jak wygląda życie, lokalne tradycje i zwyczaje. Uczestnicy otrzymali praktyczne wskazówki dotyczące wędrówek autostopowiczów, backpackerów i tych podróżujących „pierwszą klasą”. Zaszczepiliśmy optymizm i pasję do podróżowania. Książki podróżnicze zanurzyły obecnych w świat innych kultur, spektakularnych krajobrazów, zabytków sprzed wieków, egzotycznych potraw, wielobarwnych strojów i przygód, które niejednemu zmroziły krew w żyłach.

Najsmaczniejsze spotkanie „Małe conieco”, kręciło się wokół stołu, który połączył, a nie dzielił. Literatura kulinarna dała uczestnikom poznać smaki Świata – nie tylko te na podniebieniu, ale i odcienie różnorodności kulturowej, zapachów i innych doświadczeń zmysłowych. Biblioteka była miejscem, w którym delectowano się literaturą i poznawano kulinarne przepisy bohaterów znanych postaci z książek. Zaoferowano książki, które smakują jak najlepszy deser. Doświadczano jedzenia jako dziedziny sztuki.

Atrakcyjny program sprawił, że przyjazna atmosfera na wszystkich spotkaniach była naprawdę cudowna. Wśród uczestników zawiązały się bliskie relacje i znajomości. Powstała przestrzeń do rozwijania zainteresowań, bezpieczny i znajomy świat. Obcowanie z literaturą dało wszystkim relaks, pomogło lepiej poznać siebie, miało pozytywny wpływ, było dobrą zabawą i oderwaniem od rutynowych zajęć.

W trosce o zdrowie naszych czytelników, jak przystało na „Praktykę Bibliotekarza Rodzinnego” postaraliśmy się o wystawienie L4 dla każdego uczestnika. Zwolnienia od obowiązków domowych na rzecz czytania książek wywołały u wszystkich wielką radość i każdy chętnie skorzystał z dyspensy.

Cykl zainicjował i otworzył możliwość kontynuacji spotkań, jako stałej oferty biblioteki. Zawiązało się Koło Gospodyń Miejskich „Praktyczna Pani”. Jest to

ważne zwłaszcza teraz, kiedy społeczeństwo jest izolowane. Przeciwdziałamy nudzie, zamknięciu się we własnym mieszkaniu. Chcemy integrować i budować wspólnotę – tak by społeczność mogła się poznać, dzielić zainteresowaniami, umiejętnościami, być aktywna i rozwijać.

Aleksandra Majewska
Kierownik Filii nr 1 M-PBP
im. Anny Kamieńskiej w Świdniku

Książkomat

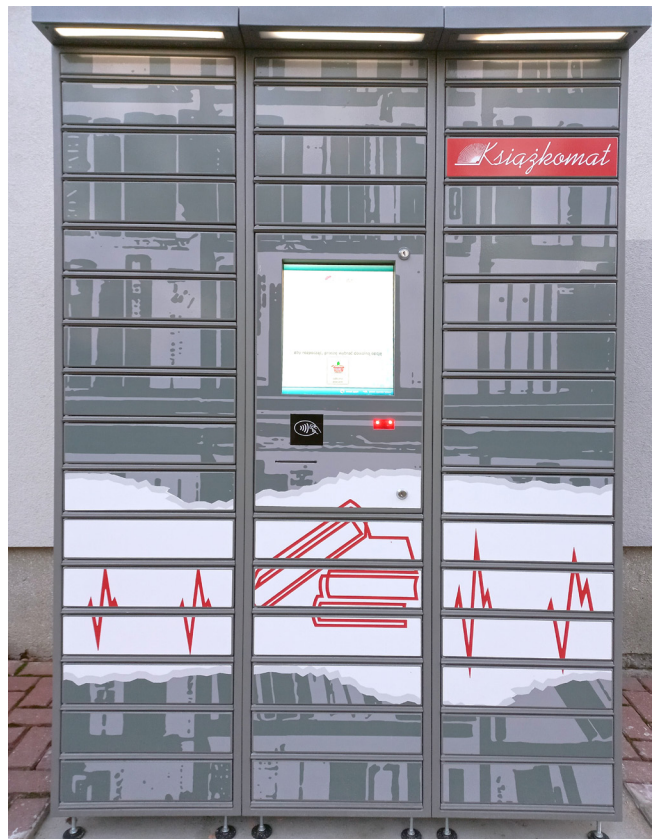
Okres trwania pandemii wpłynął nie tylko na funkcjonowanie naszej placówki (jak i innych w kraju), codzienną pracę bibliotekarzy (również zdalna), ale wyzwolił pomysły wspierające czytelnictwo.

W MPBP w Świdniku prowadzono min. akcje „Głodny? Książki są w lodówce!”, „Zabierz do domu, ile udźwigniesz!” (ogłoszona w przed zamknięciem bibliotek, dzięki której praktycznie opustoszały regały z książkami), pozyskano kody dostępu do e-booków (dzięki Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Lublinie), prowadzono usługę „książka na mail/telefon” i padło pytanie co jeszcze możemy zrobić?

Na stronach www innych bibliotek czytaliśmy o książkomatach. Dla nas, taka inwestycja przekraczała możliwości budżetowe MPBP. I wtedy powstał pomysł na projekt do Budżetu Obywatelskiego. Budżet Obywatelski to publiczne pieniądze, o których przeznaczeniu decydują mieszkańcy. Nie są to dodatkowe środki, lecz konkretne kwoty będące częścią budżetu Gminy.

W poprzednich latach przygotowaliśmy wnioski „Usiądź ze mną i poczytaj” (warsztaty dla rodzin) oraz „Zaułek Poetów – miejsce działań artystycznych, spotkań autorskich i koncertów”, które w głosowaniu uzyskały poparcie mieszkańców miasta. Zostały zrealizowane.

Przystąpiliśmy do pisania projektu (rok 2020) na „Bibliobox 24/7 – całodobowy książkomat”, a póź-

niej do jego promocji. Wykupiliśmy reklamę płatną na Facebooku, plakat na stronie www.bibliotekaswidnik i stałe miejsce na skuteczną reklamę – w oknach biblioteki! Przez dwa tygodnie przekonywaliśmy czytelniczki i czytelników do zagłosowania na nasze dwa! projekty. Ponieważ pomysł był odpowiedzią na realne problemy z dostępnością do księgozbioru biblioteki w dobie pandemii – zyskał poparcie mieszkańców. Koszt realizacji przekroczył kwotę brutto 70 000 zł,

było to więc zadanie inwestycyjne, którego realizacją zajęła się Gmina (zgodnie z regulaminem). Bibliotekarze zajęli się realizacją drugiego projektu „Coolturałna Biblioteka” czyli cyklu wydarzeń literackich, muzycznych i filmowych dla mieszkańców Świdnika.

Na marginesie, dzięki temu projektowi w Zaułku Poetów usłyszeliśmy arie operowe! w wykonaniu Grzegorza Pazika (baryton), który urodził się i wychował w Świdniku, koncert Cuatro Manos. Oklaskiwaliśmy Andrzeja Jagodzińskiego TRIO. Poza tym odbyły się spotkania autorskie z Tomaszem Samojlikiem, Michałem Rusinkiem, Ałbeną Grabowską i reżyserem Grzegorzem Linkowskim. Realizację projektu z Budżetu Obywatelskiego „Coolturałna biblioteka” zakończyło spotkanie z czytelnikami – Wojciecha Chmielarza. Tym samym przez pół roku realizując projekt, promowaliśmy nasze zbiory: książki, muzykę i filmy.

Książkomat był zadaniem inwestycyjnym dlatego musiał przejść procedury np. przetarg dotyczący: dostawy, montażu, instalacji, konfiguracji i uruchomieniu Książkomatu do odbioru książek wraz z jego integracją z istniejącym w Miejsko-Powiatowej Bibliotece Publicznej im. Anny Kamieńskiej w Świdniku systemem bibliotecznym MATEUSZ, w ramach zadania z Budżetu Obywatelskiego. Koszt książkomatu to prawie 105tys. zł.

Przez ten czas pracownicy Urzędu Miasta ściśle z nami współpracowali, nawet przy jego personalizacji.

Faza testu była dość emocjonująca. Sporo czasu zajęło zintegrowanie z systemem Mateusz. Później cierpliwe tłumaczenie nam (bibliotekarkom) przez naszego bibliotekarza systemowego, jak to wszystko działa. Potrzebujemy (bibliotekarki) trochę czasu, żeby obsługa książkomatu stała się dla nas rutyną. Ponoć tak będzie!:) Czytelnicy zareagowali bardzo szybko! Jeszcze testowaliśmy urządzenie, kiedy pojawiły się pierwsze zamówienia. Po kilku tygodniach użytkowania nie było sytuacji, z którą nie poradziłby sobie bibliotekarz systemowy. Przez cały czas ma wsparcie od firmy od której zakupiono książkomat oraz od autora systemu bibliotecznego Mateusz.

Zapewne dużym plusem jest umiejscowienie książkomatu – w pobliżu biblioteki, przy jej ścianie. Wiadomo, że książki swoje ważą, szczególnie literatura dla najmłodszych! Obecnie, aby zrealizować zamówienia, każda bibliotekarka przygotowuje książki ze swojego księgozbioru (dzieci i młodzież, dorośli, MediaStrefa) i umieszcza w skrytkach. Chcemy, żeby każda bibliotekarka umiała realizować nową usługę, co ważne będzie w przypadku np. niezaplanowanej nieobecności.

Najwięcej z nowej usługi korzystają osoby dorosłe (raczej nie młodzież). Może dlatego, że rozwiązanie jest udogodnieniem dla osób pracujących do późnych godzin, poza miastem lub z różnych innych przyczyn nie mogących dotrzeć do biblioteki w godzinach jej funkcjonowania.

Stale reklamujemy nowoczesność, zakupiliśmy dodatkowo dwa czytniki, które czytają kody QR, co

pozwała czytelnikowi swoje biblioteczne dane mieć w komórce.

W Polsce nie ma dużo firm, które dostarczają tego typu urządzenia do bibliotek. My rozważaliśmy ofertę dwóch firm. Różnica w cenie jest bardzo różna. Wybrano cenę konkurencyjną, mam nadzieję, że jakość nie ucierpi. Cena nie wynika z dodatkowych funkcji. Świdnicki książkomat spełnia swoją rolę, służy mieszkańcom. Jest estetyczny, przyjazny w obsłudze, mam nadzieję, że kiedy młodzież go „odkryje” będzie cool!

Książkomat wpisuje się w nasz biblioteczny krajobraz. Umieszczony jest na ścianie budynku biblioteki, naprzeciwko jest „Zaułek Poetów”, zaadoptowane zielone miejsce na działania animujące czytelnictwo w mieście.

Joanna Makuszevska
instruktor M-PBP
im. Anny Kamieńskiej w Świdniku

Kulturotwórcza rola biblioteki – o co tu chodzi?

Kiedy słyszymy zdanie: „kulturotwórcza rola biblioteki”, to w zasadzie wszyscy w jakimś stopniu wiemy, co to oznacza. Z grubsza. Bo tak naprawdę to, co kryje się pod tym sformułowaniem jest bardzo różne. Wystarczy postawić podstawowe pytania: jak? w jakim celu? – by te różnice, czy lepiej cechy właściwe dla danej placówki odczytać.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Tomasza Zamoyskiego w Tomaszowie Lubelskim koncentrujemy się na dotarciu do jak najszerszego grona odbiorców – a więc wszystkich grup wiekowych czy też zainteresowań – w celu pozyskania nowych czytelników. Oczywiście, z każdym zadaniem – działaniem związane są też inne cele czy założenia, ale ten jest główny. Drugie pytanie, czyli jak? – to już kwestia, nad którą pochylę się na dłużej i uczynię ją tematem wiodącym artykułu.

Wydarzeniem, z którego jesteśmy szczególnie dumni jest Wojewódzki Konkurs i Festiwal Poezji Śpiewanej „STACHURIADA”, który swoją premierę miał 13 lat temu, a biblioteka organizuje go od 2018 roku, czyli zmiany na stanowisku dyrektora. Na czym to polega? To dwudniowa impreza artystyczna skierowana do wykonawców z trzech grup wiekowych (dzieci – młodzież – dorośli), którzy w przesłuchaniach konkursowych wykonują dwie piosenki, z których co najmniej jedna musi być tekstem Edwarda Stachury.

Drugiego dnia – festiwalowego – nagrodzeni uczestnicy wykonują na scenie domu kultury wskazane przez jury piosenki, a dodatkową nagrodą dla artystów i publiczności jest występ zaproszonej gwiazdy. W dotychczasowych edycjach wystąpili m.in. Lubelska Federacja Bardów, Antonina Krzysztoń, Anna Maria Jopek, Bez Jacka, Basia Stępniak – Wilk, Wolna Grupa Bukowina, Jacek Wójcicki czy Edyta Geppert. Taka formuła, bardzo atrakcyjna dla mieszkańców, bo dzięki sponsorom wstęp na koncerty jest bezpłatny, sprawia, że biblioteka postrzegana jest jako placówka innowacyjna, działająca z rozmachem, w dziedzinie z pozoru dalekiej, a przede wszystkim atrakcyjna. W ubiegłorocznym konkursie w kat. I zwyciężyła Aleksandra Wójtowicz (na zdjęciu) piosenką Steda „Wypłakałem za tobą oczy niebieskie”, w II kat. zwyciężyła Amelia Knap „Jak”, a wśród osób dorosłych Natalia Świerszczyńska „Zabraknie ci psa”.

Ogromną popularnością cieszą konkursy świąteczne – szopek i stroików Bożonarodzeniowych i pisanek wielkanocnych. I w jednym, i w drugim konkursie o randze powiatowej udział corocznie bierze po kilkaset osób, wykonując prawdziwe arcydzieła. W tym przypadku podkreślamy walor pracy wielopokoleniowej, jednoczącej rodziny przy często mozolnej pracy. Również i te konkursy bogato honorujemy, dzięki wprowadzeniu pomysłu o nagrodach indywidualnych „bardzo ważnych ludzi”, jak poseł, starosta, burmistrz czy ks. proboszcz, który eksponuje nagrodzone prace w bocznych ołtarzach kościoła.

A jak już mowa o kościele, to wspomnę o niezwykle popularnym w parafii ZNMP (do której należy też biblioteka) Maratonie Biblijnym, organizowanym w ramach Tygodnia Biblijnego od 8 lat. Zapraszamy rokrocznie kilkaset osób, które we wspomnianym Sanktuarium czytają kolejne fragmenty Pisma św. Koniec maratonu wieńczy tort fundowany przez kustosa Sanktuarium.

Dla dzieci mamy konkursy recytatorskie – np. poezji patriotycznej czy poświęconej Patronowi biblioteki, multimedialne o Ziemi Tomaszowskiej, zimowe i letnie Ferie/Wakacje w bibliotece.

Świetną zabawą jest otwarte dyktando dla chętnych z całego miasta. Narodowe Czytanie organizujemy z wielką pompą – w amfiteatrze w parku miejskim, przy udziale mieszkańców, szkół, występach artystycznych, poczęstunku dla uczestników i widzów. Obowiązkowa jest inscenizacja przygotowywana przez różne, często nieformalne grupy teatralne.

Wiele z tych propozycji na pewno stanowi stałe punkty innych bibliotek, wielu nie wymieniłem,

bo i miejsca po temu nie ma i chyba potrzeby. Dość wspomnieć, że roku 2020, czyli przedpandemicznym, MBP w Tomaszowie Lub. zorganizowała lub była współorganizatorem 164 wydarzeń – kulturotwórcza rola biblioteki jest w naszym mniemaniu dobrze realizowana.

Jacek Pawłucki
dyrektor MBP
im. T. Zamoyskiego w Tomaszowie Lubelskim

„Magiczny wieczór w Zamczysku”

„**Magiczny wieczór na Zamczysku**” – tak brzmi tytuł mojego ostatniego projektu z programu Równać Szanse. Jest to już czwarty projekt i wielka przygoda z młodzieżą z którą zrealizowałam wszystkie projekty. Pierwszy projekt zrealizowałam w 2012 pt. „Tu czas się zatrzymał”, 2014 r. „Krzyże i kapliczki w pamięci mieszkańców Majdanu Sopockiego”, 2017 r. „Bajkoteka na kółkach”, 2021 r. „Magiczny wieczór na Zamczysku”. Celem wszystkich zrealizowanych projektów jest wyrównanie szans młodych ludzi na dobry start w dorosłe życie. Chodzi o sytuację, w której młody człowiek z małej miejscowości potrafi samodzielnie i świadomie osiągać wyznaczone przez siebie cele. Młodzież biorąca udział w wymienionych projektach poznawała historię swojej miejscowości i najbliższego otoczenia. Stworzyli izbę regionalną, poznali różne historie przydrożnych krzyży i kapliczek, odszukali stare legendy i bajki, które zilustrowali i przedstawili mieszkańcom. Ostatni projekt „Magiczny wieczór na Zamczysku” był wielkim wyzwaniem, bo realizacja działań wypadła od września 2021r. do stycznia 2022 r. a zakończenie projektu było 23 stycznia w Roztoczańskich lasach na Wzgórzu Zamczysko. Przed naszym występm śnieg zasypał leśne ścieżki i drogi i zagościła u nas prawdziwa zima. Nie było mowy o rezygnacji o przełożeniu terminu tylko jednoznacznie „damy radę”. Z satysfakcją mogę stwierdzić, że nawet pogoda nas nie zaskoczyła.

Jak zaplanowaliśmy „Magiczny wieczór na Zamczysku” tak też się stało. Przepiękne widowisko jakie przedstawiła młodzież na zakończenie projektu pt. „O nadobnej Tanewie i rycerzu Gołdapie”, było kolejnym sukcesem młodych ludzi.

Ja jako koordynator chcę im podziękować, że mogłam z Nimi już kolejny raz przeżyć wspaniałą przygodę w programie Równać Szanse. Czas spędzony z nimi na zawsze pozostanie w mojej pamięci.

Grażyna Jarosz
GBP w Suścu

Festiwal Stolica Języka Polskiego w Szczepieszynie

W dniach 7 – 13 sierpnia 2022 roku odbędzie się kolejna edycja Festiwalu, której w tym roku Patronem będzie Miron Białoszewski. Zapraszamy serdecznie do udziału a poniżej grafika letnich festiwali literackich.

Kalejdoskop

- 27 sierpnia 2021 r. w „Zaułku Poetów” Miejsko-Powiatowej Biblioteki Publicznej im. A. Kamieńskiej w Świdniku odbył się koncert znanego pianisty jazzowego Andrzeja Jagodzińskiego. Mistrzowi towarzyszyli muzycy od lat współtworzący jego trio: Adam Cegielski (kontrabas) i Czesław Bartkowski (perkusja). Koncert był sfinansowany z Budżetu Obywatelskiego Miasta Świdnika w ramach projektu „Coolturałna Biblioteka”.
- <https://bibliotekaswidnik.pl/galerie-16-koncert-andrzej-jagodzinski-trio.html>
- 27 sierpnie 2021 r. w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. H. Sienkiewicza w Łukowie odbyło się spotkanie z Karolem Borsukiem – Łukowianinem, wybitnym muzykiem, dyrygentem, kompozytorem i skrzypkiem mieszkającym wraz z rodziną w Berlinie. Podczas spotkania wysłuchano fragmentów zbioru wspomnień jego nieżyjącego ojca Piotra Borsuka pt. „Stacje mojego życia”, które czytały żona i siostra Pana Karola. Piękną oprawę muzyczną zapewnił sam gość spotkania, kompozycjami solo na skrzypce
- <https://biblioteka.lukow.pl/?p=11836>
- 4 września 2021 r. odbyło się uroczyste otwarcie nowej siedziby Gminnej Biblioteki Publicznej im. A. Łuczeńczyka w Ludwinie (pow. łęczyński). Projekt „Biblioteka Bramą Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego...” został dofinansowany kwotą 1 939 000 zł w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na lata 2016-2020. Priorytet 2. Infrastruktura bibliotek.
- <http://www.bibliotekaludwin.pl/news/biblioteka-brBudzam-pojezierza-czysko-wodawskiego-kosmiczne-otwarcie>
- 10 września 2021 r. w ramach ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rykach zaprosiła do wspólnego czytania „Moralności pani Dulskiej” wybitną aktorkę Annę Seniuk. Artystka promowała także swoją książkę „Nietykowa baba Jestem”, a rozmowę prowadziła jej córka Magdalena Małecka-Wippich.
- <https://pbpryki.pl/narodowe-czytanie-z-anna-seniuk-i-jej-corka/>
- 23 września 2021 r. w Instytucie Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie odbyło się spotkanie, w którym uczestniczyli: prof. dr hab. Iwona Hofman – Dyrektor Instytutu, dr hab. Anita Has-Tokarz, prof. UMCS, dr Krystyna Kwapisiewicz-Hudzik, dr Renata Malesa oraz przedstawiciele instytucji partnerskich: Tadeusz Sławecki – Dyrektor WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Krzysztof Staruch – Dyrektor Lubelskiego Samorządowego Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Renata Filipiak – Z-ca Dyrektora ds. Merytorycznych MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie Grzegorz Woźniak – BIBLIO – Filii nr 32 MBP Lublin, Barbara Rzeszutko – Dyrektor Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej im. KEN w Lublinie, Andrzej Zdunek – Prezes Towarzystwa Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie. Podczas spotkania omówiono dotychczasowe formy, kierunki i obszary współpracy instytucjonalnej, obejmującej wspólne działania organizacyjne, edukacyjne, naukowe i promocyjne w zakresie szeroko pojętej kultury książki i mediów oraz alfabetyzacji czytelnicy, medialnej i cyfrowej oraz podpisano porozumienie o kontynuowaniu współpracy.
- <https://wbp.lublin.pl/index.php/2021/09/24/podpisanie-porozumienia-pomiedzy-wojewodzka-biblioteka-publiczna-im-hieronima-lopacinskiego-w-lublinie-a-instytutem-nauk-o-komunikacji-spoecznej-i-mediach-uniwersytetu-marii-curie-sklodowskiej-w-lub/>
- 27 września 2021 r. Powiatowa Biblioteka Publiczna – Centrum Kultury w Parczewie z okazji Światowego Dnia Turystyki zorganizowała dla młodzieży szkół średnich rajd rowerowy nad Jezioro

Obradowskie.

- <http://www.pbp-ck.parczew.pl/a,46,swiatowy-dzien-turystyki>
- 9 października 2021 r. Miejska Biblioteka Publiczna w Hrubieszowie zaprosiła czytelników na „Noc Bibliotek”. W programie znalazły się min.: zabawa w podchody, gra w planszówki, konkursy oraz amnestia dla zapominalskich.
- https://www.mbphrubieszow.pl/index.php?option=com_content&view=featured&Itemid=105&limitstart=20
-
- 15 października 2021 roku w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie odbył się wernisaż wystawy „Tak daleko, a tak blisko. Łotwa i Polska. Więcej niż 100 lat wspólnej historii”. Wystawę patronatem objęła Ambasada Republiki Łotewskiej w Warszawie. Na lubelską odsłonę wystawy zaprosili: WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Muzeum Regionalne w Viļace i Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie. Wystawa została przygotowana przez Regionalne Muzeum w Viļace i Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie przy współpracy Muzeum Narodowego Historii Łotwy w Rydze oraz WBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie.
- <https://www.facebook.com/watch/live/?ref=search&v=4432327350185157>
- 18 października 2021 r. Chełmska Biblioteka Publiczna im. M. P. Orsetti rozstrzygnęła kolejną edycję konkursu „Zabierz książkę na wakacje”. Konkurs polegał na zrobieniu zdjęcia z książką podczas wakacyjnego wyjazdu. Laureatem został czytelnik Piotr, który nadesłał zdjęcie z książką podczas górskiej wyprawy.
- <http://www.chbp.chelm.pl/konkurs-wysluj-ksiazke-na-wakacje-rozstrzygniety/>
- 21 października 2021 r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie odbyła się promocja książki „Wizjoner i realista. O Idzim Radziszewskim – twórcy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego” autorstwa prof. zw. dr hab. Magdaleny Pyter i ks. prof. zw. dr hab. Antoniego Dębińskiego.
- <https://wbp.lublin.pl/index.php/2021/10/19/promocja-ksiazki/>
- 1 grudnia 2021 r. odbyła się gala podsumowująca 100-lecie powstania Książnicy Zamojskiej im. S. K. Zamoyskiego w Zamościu. Zwieńczeniem obchodów było otwarcie nowej siedziby Filii Bibliotecznej nr 6. Dalsza część wydarzenia, podsumowująca całoroczny cykl obchodów jubileuszowych, odbyła się w Zamojskim Domu Kultury. Zgromadzeni wysłuchali krótkiej opowieści o bibliotece, wystąpien okolicznościowych Dyrektora Biblioteki Piotra Bartnika, oraz osób patronujących obchodom jubileuszowym i zaproszonych gości. Następnie odbyło się wręczenie odznaczeń i wyróżnień oraz koncert Łukasza Jemioły z zespołem.
- <https://biblioteka.zamosc.pl/galeria/gala-jubileuszu-100-lecia-biblioteki-publicznej-w-zamosciu/>
- 1 grudnia 2021 r. Biblioteka Publiczna Gminy Tereszpól (pow. biłgorajski) podsumowała konkurs plastyczny „Moja ulubiona bajeczka” zorganizowany dla przedszkolaków z gminy Tereszpól ramach projektu dofinansowanego ze środków Ministra Kultury Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury.
- <https://tereszpol.pl/biblioteka-gminna/1770,moja-ulubiona-bajeczka-wyniki-konkursu>
- 6 grudnia 2021 r. redakcja „Rzeczpospolitej” ogłosiła 11. edycję „Rankingu bibliotek”. Najlepszą biblioteką w województwie lubelskim została Gminna Biblioteka Publiczna w Jezioranach (pow. lubartowski), która w skali ogólnopolskiej zajęła 10 miejsce. Kolejne w kolejności biblioteki Lubelszczyzny to: Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna im. A. Kamińskiej w Świdniku (20 miejsce) i Miejska Biblioteka Publiczna we Włó-

dawie (27 miejsce). Zwycięzcą Rankingu została Biblioteka Publiczna i Centrum Kultury im. K. Iłłakowiczówny w Trzciance z województwa wielkopolskiego.

- <https://instytutksiazki.pl/aktualnosc,2,ranking-bibliotek-2021-w-dzisiejszej-rzeczpospolitej,7047.html>
- 7 grudnia 2021 r. kapituła wybrała laureatkę XIV edycji konkursu na „Najaktywniejszą Bibliotekę Powiatu Bialskiego”, którą została Gminna Biblioteka Publiczna w Międzyrzeczu Podlaskim z siedzibą w Wysokim. Według organizatorów laureatka wyróżniła się wdrażaniem innowacyjnych metod

promocji książki, czytelnictwa i biblioteki także z zastosowaniem nowych technologii, ponadto bardzo szeroką współpracą z innymi instytucjami, lokalnymi i ogólnopolskimi stowarzyszeniami w podejmowaniu inicjatyw animujących życie kulturalne. Doceniono wzorową promocję działalności biblioteki oraz działania rzecznicze, dzięki którym kreowany jest pozytywny wizerunek instytucji w opinii mieszkańców gminy, władz samorządowych oraz na forum ogólnopolskim.

- <https://mbp.org.pl/a,354,biblioteka-roku-2021-powiatu-bialskiego>

Opracował